

Lovforslag nr. L 190. Fremsat den 1. april 2009 af miljøministeren (Troels Lund Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om råstoffer¹⁾

(Ophævelse af fartøjsgodkendelse og modernisering af efterforsknings- og indvindingstilladelser på havet m.v.)

§ 1

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1025 af 20. oktober 2008, som ændret ved § 34 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel indsættes efter »gennemfører«: »dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (EF-fuglebeskyttelsesdirektivet), (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som senest ændret ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368), dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som senest ændret ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368),« og »dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF« ændres til: »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF«.

2. I § 6 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:
»Stk. 5. I forbindelse med den endelige vedtagelse af råstofplanen kan der foretages ændring af det offentliggjorte planforslag. Berører ændringen på væsentlig måde andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har fået lejlighed til

at udtale sig. Ved væsentlige ændringer i et forslag til råstofplan skal miljøministeren have lejlighed til at udtale sig. Regionsrådet fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt planforslag, skal dette offentliggøres efter reglerne i stk. 3.»

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 6-8.

3. I § 6 a, stk. 6, der bliver stk. 7, indsættes efter 1. pkt.:

»Til brug for vurderingen udarbejdes en redegørelse, som udsendes i offentlig høring i mindst 8 uger.«

4. I § 6 a indsættes som stk. 9:

»Stk. 9. Miljøministeren kan i særlige tilfælde pålægge regionsrådet at tilvejebringe en råstofplan med et nærmere bestemt indhold.«

5. I § 10, stk. 1, ændres »kan indeholde vilkår om« til: »skal indeholde vilkår om«.

6. I § 10, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »efterbehandlet,«: »og«.

7. I § 10, stk. 1, nr. 3 ændres »efterbehandlingen, og« til: »efterbehandlingen.«

8. § 10, stk. 1, nr. 4, ophæves.

9. I § 10 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En tilladelse kan indeholde vilkår om, at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i for-

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF af 15. marts 2006 om håndtering af affald fra udvindingindustrien og om ændring af direktiv 2004/35/EF, (EU-Tidende 2006 nr. L 102, side 15).

hold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

10. § 19 ophæves.

11. § 20 affattes således:

»Tilladelse til efterforskning og indvinding«

§ 20. De af loven omfattede råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen tilhører den danske stat. Efterforskning og indvinding af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen må kun ske efter tilladelse meddelt af miljøministeren efter denne lov.

Stk. 2. Miljøministeren kan på nærmere fastsatte vilkår, jf. § 21, meddele tilladelse til efterforskning eller indvinding af et eller flere råstoffer på følgende måder:

- 1) Tilladelse med eneret til efterforskning eller indvinding kan, efter offentlig indkaldelse af ansøgninger på baggrund af nærmere fastsatte kriterier, herunder et minimumsprogram for efterforskning og miljøvurdering, meddeles på grundlag af størrelsen af det vederlag, ansøgerne tilbyder at betale ved udstedelsen af indvindingstilladelsen. Såfremt flere ansøgere tilbyder at betale samme vederlag, indkaldes supplerende tilbud fra disse ansøgere.
- 2) Tilladelse til efterforskning eller indvinding i områder omfattet af § 22, stk. 1, kan meddeles efter ansøgning.
- 3) Tilladelse til efterforskning eller indvinding af sand til større opfyldningsopgaver, til kystbeskyttelse og til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmateriale kan efter ansøgning meddeles til bygherren.
- 4) Tilladelse til efterforskning uden efterfølgende indvindingsret kan meddeles efter ansøgning.

Stk. 3. Der kan kun meddeles tilladelse i geografisk afgrænsede og miljøvurderede områder.

Stk. 4. Der kan ikke gives tilladelse til opfiskning af søsten med grab eller lignende.

Stk. 5. Ved meddelelse af tilladelse skal der lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3.«

12. Efter § 20 indsættes:

»§ 20 A. Tilladelse efter § 20 meddeles for en tidsbegrænset periode. Tilladelse til henholdsvis efterforskning og indvinding meddeles hver for

sig. I en tilladelse til efterforskning efter § 20, stk. 2, nr. 1, kan der gives ansøgeren fortrinsret til indvindingstilladelse. I en efterforskningstilladelse med fortrinsret kan det bestemmes, at efterforsknings- og undersøgelsesdata skal behandles fortroligt i et nærmere fastsat tidsrum, jf. stk. 5.

Stk. 2. Tilladelse efter § 20 kan ikke gives i områder med en vanddybde på mindre end 6 m.

Stk. 3. Miljøministeren kan, for så vidt angår indvinding i områder med en vanddybde på mindre end 6 m, gøre undtagelse fra bestemmelsen i stk. 2, når en værdifuld råstofforekomst kan indvindes, uden at indvindingen er i konflikt med væsentlige kulturarvs- og naturmæssige værdier.

Stk. 4. Det påhviler ansøgeren til en tilladelse efter § 20 at foretage de fornødne undersøgelser og miljømæssige vurderinger.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om meddelelse af tilladelse efter § 20, herunder om betingelser for og afholdelse af auktion og overbud, kriterier i forbindelse med auktion, tidsbegrænsning, eneret, fortrolig behandling af efterforsknings- og undersøgelsesdata og om tilladelsesordningen i øvrigt.«

13. § 21 affattes således:

»§ 21. En tilladelse efter § 20 til efterforskning kan indeholde

- 1) vilkår om størrelsen af det årlige vederlag til staten, som på baggrund af det afgivne tilbud vil blive fastsat i den efterfølgende indvindingstilladelse,
- 2) vilkår om gennemførelse og indhold af den råstofgeologiske efterforskning af området, herunder om efterforskningens omfang, plan for efterforskningens faser, tidsplan og fremdrift,
- 3) planlægningsmæssige og ressourceøkonomiske vilkår, herunder vilkår om, at råstofferne skal anvendes til bestemte formål,
- 4) vilkår til begrænsning af de miljø-, kulturarvs- og naturmæssige virkninger af efterforskningen,
- 5) vilkår om rapportering af efterforskningens forløb og resultater, herunder frist for rapportering og frist for ansøgning om tilladelse til indvinding,
- 6) vilkår om, at tilladelsen skal udnyttes og om bortfald af tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden for et fastsat tidsrum,
- 7) vilkår om anmeldelse af det efterforskningsmateriel, der anvendes, og vilkår om indret-

F. t. l. vedr. råstoffer

ningen heraf, herunder at efterforskningsmateriellet skal være udstyret med og anvende bestemt elektronisk kontroludstyr til registrering af indvindingsfartøjets position og arbejde m.v. og

- 8) yderligere vilkår til varetagelse af de hensyn, der er nævnt i § 3.

Stk. 2. En tilladelse efter § 20 til indvinding kan indeholde

- 1) vilkår om gennemførelse af indvindingen, herunder om begrænsning af miljø-, kulturarvs- og naturmæssige virkninger, og om overvågning,
- 2) planlægningsmæssige og ressourceøkonomiske vilkår, herunder vilkår om, at råstofferne skal anvendes til bestemte formål,
- 3) vilkår om opmåling efter endt indvinding til kontrol af overholdelse af vilkår om områdets tilstand, eventuel efterbehandling som følge af kontrolmålingens resultater, søopmåling og efterfølgende miljøovervågning,
- 4) vilkår om, at der stilles fornøden sikkerhed til gennemførelse af de foranstaltninger, der er nævnt i nr. 3,
- 5) vilkår om overdragelse af tilladelsen,
- 6) vilkår om, at tilladelsen skal udnyttes, herunder om årlig indvindingsmængde og om bortfald af tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden for et fastsat tidsrum,
- 7) vilkår om anmeldelse af det indvindingsmateriel, der anvendes, og vilkår om indretningen heraf, herunder at indvindingsmateriellet skal være udstyret med og anvende bestemt elektronisk kontroludstyr til registrering af indvindingsfartøjets position og arbejde m.v. og
- 8) yderligere vilkår til varetagelse af de hensyn, der er nævnt i § 3.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter i en tilladelse til efterforskning eller indvinding efter § 20 vilkår om betaling af vederlag til staten, jf. § 22 a. I indvindingsstilladelser, hvor råstofferne benyttes til kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse fra transportministeren, jf. § 16, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse, kan der ikke stilles vilkår om betaling af vederlag. Tilsvarende gælder for indvindingsstilladelser til anlægsarbejder på søterritoriet og kontinentalsoklen vedtaget ved lov.«

14. § 22 affattes således:

»§ 22. Miljøministeren udlægger ved bekendtgørelse områder til fælles råstofindvinding og fastsætter regler for meddelelse af tilladelse til efterforskning og indvinding i disse områder, herunder om ændring og tilbagekaldelse og vilkår efter § 21.

Stk. 2. Såfremt et område, der er udlagt efter stk. 1, ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år, ophæves udlægningen.

Stk. 3. Miljøministeren kan ved bekendtgørelse udlægge områder, som forbeholdes råstofforsyning, herunder særlige råstofforsyningsbehov.»

15. Efter § 22 indsættes:

»Vederlag

§ 22 a. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1, betales et arealvederlag på 25.000 kr. årligt pr. km² tilladt indvindingsareal og et produktionsvederlag på mindst 2,50 kr. pr. m³ indvundne råstoffer.

Stk. 2. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 2, betales 8 kr. pr. m³ indvundne råstoffer. Såfremt indvinderen har afholdt udgiften til efterforskning og miljøvurdering i det pågældende område, betales 6 kr. pr. m³ indvundne råstoffer.

Stk. 3. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, betales et arealvederlag på 25.000 kr. årligt pr. km² og et produktionsvederlag på et beløb pr. m³ indvundne råstoffer svarende til et gennemsnit af opnåede auktionsspriser fra sammenlignelige områder. Er det ikke muligt at beregne en gennemsnitspris, udgør produktionsvederlaget 2,50 kr. pr. m³.

Stk. 4. Der betales ikke vederlag for oprensings- og uddybningsmateriale, som nyttiggøres.

Stk. 5. Ved udstedelse af efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 og 3, stilles sikkerhed for et beløb svarende til et årligt arealvederlag, jf. stk. 1 og 3. Kravet om sikkerhedsstillelse bortfalder, når der efterfølgende udstedes indvindingstilladelse, eller når der foreligger en fyldestgørende efterforskningsrapport.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om vederlagssatserne, herunder ændre disse eller bestemme, at disse skal indekserreguleres.

Stk. 7. Miljøministeren fastsætter regler om opkrævning af vederlag, herunder om betaling af renter og gebyrer, når indbetaling sker for sent, og om at opkrævningen og administrationen af vederlaget kan henlægges til en anden statslig myndighed.«

16. I § 23, *stk. 1*, udgår », *stk. 1*,«.

17. I § 24, *stk. 1*, ændres »En godkendelse efter § 19, *stk. 1*, og en tilladelse efter § 20, *stk. 1*, bortfalder« til: » En tilladelse efter § 20 bortfalder, medmindre andet fremgår af tilladelsens vilkår«.

18. § 24, *stk. 2*, 4 og 5, ophæves.

Stk. 3 og 6 bliver herefter *stk. 2* og 3.

19. I § 24, *stk. 6*, der bliver *stk. 3*, udgår », *stk. 1*,«.

20. § 26, *stk. 1*, ophæves, og i stedet indsættes:

»Afgørelser truffet af miljøministeren efter kapitel 7 a kan påklages til Naturklagenævnet.

Stk. 2. Afgørelser truffet af miljøministeren efter §§ 20, 23 og 24, eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af lovens § 20 a, *stk. 5*, og § 23, *stk. 2*, kan for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø påklages til Naturklagenævnet. Tilsvarende gælder for afgørelser truffet efter § 22, *stk. 1*, om vilkårene for områdets udlægning til fælles råstofindvinding.«

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 3-5*.

21. I § 26, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, ændres »§§ 19 og 20« til: »§ 20«

22. I § 26, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Tilsvarende gælder for afgørelser efter § 20, *stk. 2*, nr. 2, der indeholder vilkår, som er fastsat i regler udstedt i medfør af § 22, *stk. 1*.«

23. I § 26 a indsættes efter nr. 6 som nye numre:

»7) Dansk Industri,

8) Danmarks Rederiforening,«.

Nr. 7-9 bliver herefter nr. 9-11.

24. I § 26 a, *stk. 3*, ændres »9« til: »11«.

25. I § 28, *stk. 1*, 1. og 2. *pkt.*, og *stk. 2*, 2. *pkt.*, ændres »Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse« til: »De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GE-US) og By- og Landskabsstyrelsen«.

26. I § 29 ændres »og om anvendelsen heraf« til: » om anvendelsen heraf, og at oplysningerne skal gives elektronisk«.

27. I § 34 indsættes som 3. *pkt.*:

»Det kan endvidere bestemmes, at ansøgning skal indgives elektronisk, og at undersøgelsesdata skal indgives i et bestemt format.«

28. I § 44, *stk. 1*, nr. 1, ændres »§ 19, *stk. 1*, § 20, *stk. 1*« til: »§ 20«.

29. I § 44, *stk. 2* og 3, udgår »hæfte eller«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2010, jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. § 1, nr. 5-10, 17 og 18 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 519 af 15. juni 1999 om stenfiskeri fra havbunden ophæves.

Stk. 4. Indvindingstilladelser på baggrund af efterforskningstilladelser, som er givet før den 13. marts 2009, meddeles tidsbegrænset indtil den 31. december 2011 og uden krav om betaling af vederlag.

Stk. 5. Indvindingstilladelser, der udløber den 31. december 2009, kan forlænges i op til 1 år med krav om betaling af vederlag efter § 22 a. Dette gælder ikke indvindingstilladelser med fælles adgang til indvinding.

Stk. 6. Ansøgninger om efterforsknings- og indvindingstilladelse, der er modtaget efter den 13. marts 2009 behandles efter reglerne i denne lov.

Stk. 7. Til råstofindvinding efter indvindingstilladelser i områder med fælles adgang til indvinding af fælles råstofressourcer må der indtil den 31. december 2009 alene anvendes indvindingsmateriel med lastekapacitet på op til 2.000 m³.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Baggrunden for lovforslaget

1.1. Indledning

Lovforslaget er i ændret form en genfremsættelse af lovforslag nr. L 161 fra folketingsåret 2006-07, som ikke blev vedtaget (jf. Folketingstidende tillæg A, side 5331 og 5360, FF side 4581 og Miljø- og Planlægningsudvalget, L 161).

Lovforslaget vedrører helt overvejende reglerne om indvinding på havet (sten, grus og sand). Herudover indeholder lovforslaget mindre præciseringer, som også var indeholdt i L 161, af enkelte regler om indvinding på land, som ved en fejltagelse ikke blev foretaget i forbindelse med kommunalreformændringerne i 2005. Endvidere foretages, som i L 161, enkelte præciseringer af hensyn til det nye direktiv om håndtering af affald fra udvindingsindustrien (mineaffaldsdirektivet), som i praksis vurderes opfyldt ved den gældende råstoflovs bestemmelser.

Råstoflovens regler om indvinding på havet foreslås ændret, således at bestemmelsen i lovens § 19 om godkendelse af indvindingsmateriel (fartøjsgodkendelse) ophæves, og reglerne i lovens §§ 20-22 om indvindingsstilladelser foreslås moderniseret.

Formålet med lovændringen er at sikre en fri og dermed større konkurrence mellem virksomheder, der ejer fartøjer, som indvinder råstoffer på havet, samt at modernisere tilladelsesordningen med henblik på at fremtidssikre råstofforsyningen fra havet. Med lovforslaget kommerialiseres råstofindvinding på havet, og vilkårene for indvinding på dansk område tilnærmes vilkårene herfor i vore nabolande, og tilsvarende tilnærmes vilkårene for indvinding på havet vilkårene herfor på land.

Med lovforslaget vil staten som råstofejer fremover oppebære en indtægt ligesom ved olie- og gasproduktionen i Nordsøen.

Med lovforslaget foreslås endvidere et forbud mod stenfiskeri. Stenfiskeri har historisk set været en afgørende faktor for ødelæggelsen af stenrev, som er en unik naturtype og et levested for et stort antal plante- og dyrearter.

Der vil med lovforslaget ikke ske ændringer i de regler, der i 1996 blev indført for at sikre, at råstofindvindingen på havet foregår under den fornødne hensyntagen til havets miljø- og naturmæssige værdier, ligesom der ikke ændres på reglerne om, at det er erhvervet, der afholder udgifterne til efterforskning, fornødne undersøgelser og miljøvurdering.

Baggrunden for forslaget om ophævelse af lovens § 19 om fartøjsgodkendelse er for det første EU-Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2005/4593 af 18. oktober 2006 om uforenelighed mellem den danske råstoflov og den dermed forbundne forvaltningspraksis og EF-traktatens artikel 49.

Endvidere er baggrunden en anbefaling fra Konkurrencerådet. Konkurrencerådet har i begrundet udtalelse af 9. november 2005 på baggrund af en undersøgelse foretaget af Konkurrencestyrelsen vurderet, at reglerne i § 19 har en markedsafskærmende virkning og dermed hindrer fri konkurrence på det danske marked for råstofindvinding fra havbunden.

De gældende regler om fartøjsgodkendelse blev indtil den 3. juli 2007 administreret med udgangspunkt i bemærkningerne til lovforslag nr. L 153 i Folketingsåret 1995-96 (lov nr. 484 af 12. juni 1996 med ikrafttræden den 1. januar 1997), jf. Folketingstidende 1995-96, s. 2746, 3088, 6935, 7073; A 3235; B 810 og 929. Den meget stramme administrationspraksis, som således blev fastlagt i forbindelse med lovgivningsprocessen i 1996, fastsatte i overensstemmelse hermed maksimale grænser for det enkelte fartøjs lastekapacitet på 2.000 m³ og begrænsede antallet af fartøjsgodkendelser således, at den samlede indvindingsflådes kapacitet ikke oversteg 26.500 m³. Dette medvirkede til, at den danske indvindingsbranche gennem årene blev koncentreret på stadig færre virksomheder. Reglerne udgjorde samtidig i praksis en betydelig hindring for nye virksomheder i at komme ind på markedet og begrænsede eksisterende virksomheders mulighed for vækst. En ophævelse af reglerne vil betyde øget konkurrence inden for indvindingsbranchen og er samtidig en forudsætning for vækst i den del af branchen, som beskæftiger sig med forsyning til for-

mål på land. Om administrationen af fartøjsgodkendelsesreglerne efter den 3. juli 2007 se nærmere nedenfor under afsnit 1.2.

Baggrunden for forslaget om ændringen af lovens § 20 og § 21 er, at de nuværende regler om efterforskning og indvinding på havet har vist sig ikke i praksis at kunne administreres således, at der i tilstrækkeligt omfang skabes incitament for branchen til efterforskning af nye indvindingsområder.

Ændringerne skal medvirke til, at virksomhederne får et reelt incitament til at investere i udlægning af nye indvindingsområder. Lovforslaget er derfor søgt tilpasset erhvervets nuværende situation, herunder den meget store variation i virksomhedernes størrelse og forretningsgrundlag. Havindvundne råstoffer er vigtig som supplement til den landbaserede råstofforsyning og dermed vigtig for prisstabiliteten for råstoffer til såvel offentlige som private bygge- og anlægsformål.

Med lovforslaget sikres virksomhederne mulighed for at kunne opnå eneret til et område ved at købe det på auktion, og de får samtidig muligheden for at kunne købe råstoffer pr. kubikmeter fra fællesområder.

Fællesområderne vil udgøres af de nuværende »konverteringsområder« samt, hvis/når disse udtømmes, maksimalt ¼ af de tidligere »overgangsområder«. Se nærmere vedrørende »konverterings-« og »overgangsområder« nedenfor.

Kombinationen af eneretsområder og muligheden for køb pr. kubikmeter fra fællesområder giver virksomhederne - alene eller sammen - mulighed for at investere i opbygningen af strategisk velbeliggende netværk af indvindingsområder, som kan dække virksomhedernes behov for råstoffer.

Endvidere foreslås det, at der stilles vilkår om betaling af vederlag til staten. Vederlagssatserne fastlægges i lovforslaget. Vederlaget for et eneretsområde foreslås sammensat af et produktionsvederlag og et arealvederlag. Produktionsvederlaget foreslås fastsat til minimum 2,50 kr. pr. m³ og arealvederlaget til minimum 25.000 kr. årligt pr. km² indvindingsareal. Vederlaget for køb fra fællesområderne foreslås fastsat til 6 kr. pr. m³ for den/de indvinder(e), som har afholdt udgiften til efterforskning og miljøvurdering, og 8 kr. pr. m³ for andre indvindere. Administration af tilladelsesordningen og kortlægning forudsættes finansieret af provenuet fra vederlaget.

De foreslåede regler om auktion og vederlag til staten svarer i vid udstrækning til reglerne om efterforskning og indvinding af kulbrinter, jf. lovbekendtgørelse nr. 889 af 4. juli 2007 om anvendelse af Danmarks undergrund (undergrundsloven).

Der sker i praksis ingen ændring af reglerne om indvindingstilladelse til offentlig og privat kystbeskyttelse efter tilladelse fra transportministeren, der er fritaget for at skulle betale vederlag i forbindelse med en indvindingstilladelse. Anlægsarbejder på kysten, der er vedtaget ved lov, er også fritaget for betaling af vederlag.

1.2. Gældende ret

Historisk set har efterforskning og indvinding af råstoffer på havet indtil 1972 været frit. I 1972 blev der indført regler om godkendelse af indvindingsfartøjer (lov nr. 285 af 7. juni 1972), og den fri indvinding blev gradvis frem mod 1996 begrænset gennem forbud mod råstofindvinding i en række områder. Fartøjsgodkendelsen blev således betragtet som en slags autorisation til, at det enkelte fartøj kunne indvinde råstoffer på det danske havområde. Fartøjsgodkendelsen kunne opsiges med 10 års varsel.

Bl.a. på baggrund af Miljø- og Planlægningsudvalgets betænkning af 12. december 1991 over forslag til lov om naturbeskyttelse (L 9/1991-92, Folketingstidende 1991-92 (1. samling), s. 941, 1312, 4304, 4812; A 1365; B 245 og 533) blev reglerne med lov nr. 484 af 12. juni 1996 ændret således, at der – udover en fartøjsgodkendelse – også kom krav om en tilladelse efter lovens § 20 til at indvinde i et geografisk afgrænset og miljøvurderet område.

Efter lovændringen i 1996 er råstofindvinding på havet i princippet forbudt, medmindre der er meddelt en konkret tilladelse efter råstoflovens § 20 til indvinding i et nærmere afgrænset område.

Af hensyn til de 10-årige rettigheder, der var knyttet til uopsagte fartøjstilladelser, og for at sikre uafbrudt indvinding af råstoffer fra havet, blev der som led i lovændringen etableret en overgangsordning for indvindingen af sand, grus og ral. Overgangsordningen gav indehavere af en fartøjstilladelse ret til – uden en indvindingstilladelse efter § 20 – fortsat at indvinde råstoffer i mængder på op til 250.000 m³ i såkaldte 'overgangsområder' frem til den 1. januar 2007. Med overgangsordningen blev den frie adgang til indvinding, der var tilknyttet fartøjsgodkendelserne, således endeligt afviklet. Overgangsområderne var udlagt af miljøministeren i bekendtgørelse nr. 1078 af 11. december 1996 om udlæg af overgangsområder for indvinding af sand, grus og ral fra havbunden på baggrund af en miljømæssig vurdering foretaget af Skov- og Naturstyrelsen i et samarbejde med Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere. Bekendtgørelsen var gældende indtil den 1. januar 2007.

Indvindingen på havet er således siden 1996 foregået i indvindingsområder udlagt af miljøministeren, hvor som udgangspunkt alle fartøjer med en fartøjsgodkendelse har haft fri adgang til indvinding. Hertil kommer indvinding i områder, hvor Kystdirektoratet eller bygherrer til større anlægsarbejder har søgt om og fået tilladelse til indvinding.

Der er i bemærkningerne til 1996-loven lagt vægt på, at ral- og sandsugerbranchen i forbindelse med udlægningen af overgangsområderne ikke skulle afholde udgifter til de hermed forbundne miljøundersøgelser m.v., og at overgangsordningen herved skulle give branchen mulighed for at omstille sig til det nye tilladelsessystem, herunder at opspare midler til gennemførelsen af miljøundersøgelser m.v. i forbindelse med udlægningen af nye indvindingsområder. Det var således en forudsætning for lovens funktion efter overgangsordningens udløb den 1. januar 2007, at ral- og sandsugerbranchen hurtigt efter 1996-lovens ikrafttræden iværksatte et efterforskningsarbejde med det formål at sikre, at der blev udlagt nye indvindingsområder til supplerende af overgangsområderne.

I bemærkningerne til forslaget til 1996-loven blev det over for Folketinget tilkendegivet, at branchen ville samarbejde om udlægning af nye indvindingsområder på baggrund af en af branchen finansieret efterforskning og miljøvurdering, og at finansieringen blev muliggjort af den 10-årige overgangsordning. 1996-lovens forudsætning om efterforskning med henblik på udlægning af nye indvindingsområder var imidlertid ikke opfyldt ved overgangsordningens udløb den 1. januar 2007.

Tilladelser kan efter den gældende lov gives til en eller flere ansøgere. Loven giver også mulighed for at meddele indvindingstilladelser med eneret for en eller flere indvindere, men det forudsættes, at der er enighed blandt alle interesserede parter. I bemærkningerne til forslaget til 1996-loven er det om administrationen af bestemmelserne tilkendegivet, at en ansøgning om efterforskningstilladelse med efterfølgende eneret til indvinding alene vil blive meddelt, såfremt råstofforekomsten i det ansøgte område ikke er af væsentlig interesse for andre indvindingsfirmaer end ansøgerens. Såfremt forekomsten har interesse for flere indvindere, vil én indvinder kun få tildelt efterforskningstilladelse uden efterfølgende eneret. Alternativt skal de interesserede indvindere i fællesskab søge efterforskningstilladelse og være enige om, at der skal være fælles adgang til indvinding i området, såfremt tilladelse opnås. Dette krav om enighed blev indført efter ønske fra branchen. Lovens forarbejder tager ikke stilling til

konsekvenserne af en grundlæggende uenighed blandt indvinderne eller de potentielle indvindere.

I bemærkningerne til 1996-loven er det endvidere forudsat, at ordningen med fartøjsgodkendelser efter § 19 i forhold til den daglige råstofforsyning fortsat administreres dels med loft over den samlede lastekapacitet på 25.000 m³ (i dag 26.250 m³), dels med loft over det enkelte indvindingsfartøjs lastekapacitet på 2.000 m³.

Efter lovens bemærkninger var formålet med begrænsningen af den samlede lastekapacitet at sikre en bæredygtig udvikling, fordi den samlede indvinding af råstofferne begrænses i en situation, hvor der til en fartøjsgodkendelse er knyttet en fri ret til indvinding i de af miljøministeren udlagte overgangsområder. Formålet med loftet over det enkelte fartøjs lastekapacitet var efter lovens bemærkninger at begrænse de miljømæssige effekter ved råstoffindvinding ved at udelukke store skibe og for at sikre, at alle landets egne kunne forsynes med sømaterialer samtidig i kraft af, at der findes et vist antal arbejdende skibe. I 1996 var der i alt ca. 50 ral- og sandsugerfartøjer, heraf kun 5 fartøjer med en lastekapacitet på over 1.000 m³. Lovens forarbejder tager ikke stilling til administrationen af de fastsatte grænser for lastekapacitet på det tidspunkt, hvor overgangsordningen udløber.

Administrationen af lovens regler om fartøjsgodkendelse er fra 1996 og indtil den 3. juli 2007 sket efter de retningslinjer, som fremgik af bemærkningerne til 1996-loven.

1996-lovens forudsætning om efterforskning med henblik på udlægning af nye indvindingsområder var, som det fremgår ovenfor, ikke opfyldt ved overgangsordningens udløb den 1. januar 2007. Efterforskning og indvinding i nye områder efter lovens § 20 er helt overvejende anvendt af bygherrer til brug for store anlægsarbejder som f.eks. havneudvidelserne i Århus og Skagen samt anlægsarbejderne i forbindelse med Amager Strandpark. Endvidere har Kystdirektoratet gennemført efterforskning og fået indvindingstilladelser efter § 20 i nye områder ud for Jyllands Vestkyst til kystbeskyttelse.

Indvindingsbranchens virksomheder har sammen eller hver for sig ansøgt om efterforskning og indvinding i områder efter lovens § 20. Imidlertid har det forhold, at indvindingsvirksomhederne enten skal være enige om i fællesskab at søge en tilladelse, eller at en virksomhed skal være alene om at have en interesse i området, medført, at ansøgningerne ikke i væsentligt omfang har ført til udlægning af nye indvindingsområder. Det kan konstateres, at det bl.a. på grund af den administrationspraksis, som blev fastlagt ved lovæn-

dringen i 1996, ikke er lykkedes branchen at blive enige om efterforskningsaktiviteter, sådan som det ellers var forudsat ved lovændringen. Både efterforsknings- og indvindingstilladelser kan påklages af konkurrerende virksomheder, og i den eneste større indvindingstilladelse – givet til et selskab bestående af flere virksomheder – er parterne bag det selskab, der har fået tilladelsen, efterfølgende blevet uenige.

Den manglende enighed i branchen om efterforskningsaktiviteter og afholdelse af udgifter til miljøundersøgelser m.v. betyder, at der ikke løbende er udført den efterforskning, der er nødvendig for at sikre råstofforsyningen fra havet. Det er en situation, som branchen og Miljøministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen, nu By- og Landskabsstyrelsen, i flere år – på grund af lovens forudsætning om enighed – uden held har forsøgt at finde en løsning på.

Fra udløbet den 1. januar 2007 af den 10-årige overgangsperiode er der ikke længere knyttet en indvindingsret til fartøjstilladelsene. For herefter at sikre samfundet en uafbrudt råstofforsyning, for at sikre indvindingbranchen tid til at tilpasse sig til de nye markedsvilkår, og for at tilgodese branchens behov for at kunne leve op til flerårskontrakter gennemførte Skov- og Naturstyrelsen derfor i perioden op til 1. januar 2007 en ordning, hvorefter branchen efter ansøgning har fået indvindingstilladelser efter lovens § 20 til fortsat råstofindvinding i nærmere afgrænsede områder inden for de overgangsområder, hvor der foregik råstofindvinding. Formålet med denne såkaldte 'konverteringsordning' har været at fungere som en overgangsordning frem til et nyt tilladelsessystem med vedtagelsen af lovforslag nr. L 161 skulle være trådt i kraft og i fuld funktion i 2010. Konverteringsordningens indvindingstilladelser blev derfor meddelt for en 3-årig periode til udgangen af 2009.

Imidlertid blev lovforslag nr. L 161 ikke vedtaget. Situationen har herefter været den, at der dels er stor usikkerhed om administrationen af tilladelsesordningen efter § 20, idet indvinding i konverteringsområderne som nævnt kun er sikret indtil udgangen af 2009, og dels er fartøjsgodkendelsesordningen efter § 19 ikke ophævet, selvom den er i strid med EF-traktaten.

For så vidt angår fartøjsgodkendelsesordningen efter § 19 bad den daværende miljøminister på baggrund af Justitsministeriets vurdering, og efter den 3. juli 2007 at have orienteret Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (Folketingsåret 2006-07, MPU, L 161 – bilag 29), Skov- og Naturstyrelsen, nu By- og Landskabsstyrelsen, om at ændre administrationen af § 19, således at der fremover administreres uden kon-

flikt med EF-traktaten, dog således at ændringen ikke kommer i konflikt med reglernes formål om sikring af miljø og forsyning.

For så vidt angår tilladelsesordningen efter § 20 er grundlaget for administrationen fortsat 1996-lovens gældende regler. Men som det fremgår ovenfor, udløb lovens overgangsordning den 1. januar 2007, fordi det i forbindelse med vedtagelsen i sin tid af 1996-loven var forudsat, at branchen skulle have udlagt nye indvindingsområder inden da. Da dette ikke skete, gennemførtes konverteringsordningen som en ny overgangsordning med udløb 31. december 2009 med den hensigt, at nye regler kunne træde i kraft inden.

Den manglende vedtagelse af L 161 i folketingsåret 2006-07 giver derfor anledning til betydelige problemer for branchens mulighed for planlægning og fremtidssikring, idet størstedelen af indvindingen af råstoffer på havet i dag sker med tilladelser i konverteringsområderne, som udløber med udgangen af 2009. Tilladelser med eneret kan kun gives, hvis andre ikke har en væsentlig interesse i at efterforske og indvinde i samme område, og det medfører en retstilstand, hvor indgivne ansøgninger og klagesager blokerer for andre firmaers mulighed for at opnå eneretstilladelser og udlægning af nye indvindingsområder.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Ophævelse af § 19 om fartøjsgodkendelse

Det foreslås, at lovens § 19 ophæves, således at reglerne om fartøjsgodkendelse i den nuværende form afskaffes. Med udløbet af 1996-lovens overgangsordning den 1. januar 2007 er der ikke længere behov for særlige regler om fartøjsgodkendelse, da der til denne godkendelse ikke længere er knyttet nogen ret til fri råstofindvinding.

Selv om bestemmelsen om fartøjsgodkendelse ophæves, vil de nuværende indehavere af en § 19-godkendelse fortsat kunne anvende det godkendte indvindingsmateriel. Ophævelsen vil imidlertid have den virkning, at de pågældende risikerer at blive udsat for konkurrence fra flere end den begrænsede kreds, som i dag er indehavere af § 19-godkendelser.

Den hidtidige bestemmelse om, at der kan fastsættes vilkår om indretningen af indvindingsmateriellet, opretholdes som vilkår i indvindingstilladelsen og suppleres med en bestemmelse om, at der kan fastsættes vilkår om pligt for indehaveren af en efterforsknings- og indvindingstilladelse til at anmelde det indvindingsmateriel, der anvendes. Det vil f.eks. være vilkår om, at fartøjerne har bestemt elektronisk udstyr til registrering af indvindingsfartøjets position under indvinding, til måling af størrelsen af den indvundne

mængde samt til elektronisk indberetning heraf. Der vil også kunne stilles vilkår om støjgrænser i forhold til beboelse på kysten.

Af hensyn til forsyningssikkerheden og af hensyn til branchens berettigede forventning foreslås overgangsbestemmelse som i § 2, stk. 4, i L 161, hvorefter den hidtidige maksimale grænse for det enkelte fartøjs lastekapacitet på 2.000 m³ opretholdes for gældende tilladelser i de såkaldte konverteringsområder. Forbuddet mod anvendelse af større indvindingsmateriel skal sikre, at disse områder ikke tømmes for ressourcer hurtigere end forudset ved meddelelsen af tilladelsen.

2.2. Ændring af reglerne i §§ 20-22 om efterforsknings- og indvindingstilladelse.

Lovforslaget indebærer, at reglerne om meddelelse af tilladelse til efterforskning og indvinding ændres således, at tilladelse med eneret til et konkret geografisk afgrænset indvindingsområde meddeles efter auktion til den, der byder højst. Herudover er der mulighed for efter ansøgning at meddele indvindingstilladelse uden eneret i fællesområder. Herudover kan der efter ansøgning meddeles tilladelse til bygherren til indvinding til større opfyldningsopgaver. For alle situationer gælder det, at der med lovforslaget fremover skal betales vederlag til staten for indvundne råstoffer på havet

Med forslaget ophæves kravet i den gældende lov om, at der til et konkret område skal meddeles efterforsknings- og indvindingstilladelser til flere virksomheder, såfremt flere er interesserede. Dette tilladelsessystem har i praksis vist sig ikke at kunne administreres som forudsat og har været en væsentlig forhindring for udlægning af nye områder til råstofindvinding. Se hertil ovenfor under pkt. 1.2.

Formålet med det foreslåede tilladelsessystem er ved hjælp af kommercialisering af området at aktivere markedskræfterne for at sikre en rationel råstofforsyning fra havet og skabe rammerne for en øget tilførsel af materialer til land i takt med, at adgangen til landbaseret råstofindvinding forventes at blive vanskeligere i de kommende år.

Der er i tilladelsessystemet indbygget et incitament for erhvervet til udlægning af nye indvindingsområder. Incitamentet består i muligheden for ved auktion at sikre sig et område, hvor virksomheden har eneret til indvinding inden for et afmålt tidsrum.

Auktionerne tilrettelægges på baggrund af invitationsrunder, hvor staten udbyder et antal farvandsområder hver inddelt i geografisk afgrænsede rektangulære områder med en størrelse fra 25 km² og op til 50 km².

I områder med stort ressourcepotentiale kan områdenes størrelse være mindre.

Ved offentlig annoncering opfordres interesserede virksomheder til at byde på indvinding af en konkret mængde inden for et eller flere af disse konkrete områder. I de tilfælde, hvor der er 2 eller flere ansøgere til samme område, tildeles området til den højstbydende. Højstbydende skal efterfølgende søge efterforskningstilladelse og gennemføre efterforskningen i henhold til tilladelsen. Efter gennemført efterforskning skal der søges om indvindingstilladelse, som gives på vilkår om bl.a. vederlag som omtalt nedenfor.

Hvis der er flere ens bud, fordi produktionsvederlaget gange den ansøgte mængde resulterer i samme samlede sum, vil området blive sendt i udbud igen med henblik på overbud ved en ny auktion.

Efterforskningstilladelsen gives på en række vilkår, herunder omfang af undersøgelser, frist for afrapportering af efterforskning og miljøvurdering og en frist inden for hvilken, der efterfølgende skal søges om indvindingstilladelse.

Efterforskningstilladelsen vil desuden indeholde vilkår om størrelsen af det årlige vederlag, som på baggrund af det afgivne tilbud vil blive fastsat i den efterfølgende indvindingstilladelse. Vederlaget vil bestå af dels et arealvederlag pr. km² og dels et produktionsvederlag pr. m³. Der betales ikke arealvederlag af efterforskningsområdet. Det konkrete indvindingsområdes størrelse fastlægges i den efterfølgende indvindingstilladelse, og arealvederlaget udregnes herefter.

Kombinationen af arealvederlag og produktionsvederlag skal medvirke til at sikre, at der sker så effektiv en udnyttelse af ressourcerne som muligt, og at der ikke båndlægges ressourcer uden, at der sker indvinding eller påvirktes større arealer, end det er nødvendigt for at indvinde den tilladte mængde. Samtidig giver auktionsformen firmaerne mulighed for at planlægge og tilrettelægge efterforskning og indvinding langt mere rationelt med udgangspunkt i deres aktuelle og potentielle afsætningsmuligheder og dermed skabe grundlag for en øget forsyning med råstoffer fra havområdet.

Vederlaget forfalder først, når indvindingstilladelsen er begyndt at løbe. Arealvederlaget skal erlægges årligt forud for det tilladte indvindingsareal, og produktionsvederlaget erlægges årligt bagud for den indvundne mængde, dog minimum for 50 pct. af den årlige mængde, der er budt på.

For at sikre, at der ikke bydes ind på områder med det formål at reservere arealet og hermed i en årrække reelt at udelukke andre interesserede, skal der i forbindelse med udstedelse af efterforskningstilladelse stil-

les depositum (bankgaranti). Dette depositum tilbagebetales, når der efterfølgende udstedes indvindingstilladelse, eller det dokumenteres ved efterforskningsdata, at området ikke indeholder de forudsatte ressourcer.

Virksomhedens bud og fortjeneste ved salget vil bl.a. være bestemt af mængden, kvaliteten, efterspørgslen, konkurrencen med landmaterialer og importerede materialer og af sejlafstanden til landanlægget.

En gang årligt annoncerer staten efter interessetilkendegivelser vedrørende virksomhedernes konkrete behov. Udlægningen kan herefter initieres af virksomhederne, da det er dem, som besidder den nødvendige viden om mulighederne og behovet vedrørende råstoffernes kvalitet og beliggenhed. Antallet af udbudsrunder samt beliggenheden, antallet og størrelsen af områderne, som staten udbyder, vil således være bestemt af denne løbende vurdering af markedets kommercielle efterspørgsel og interessen for at byde.

Muligheden for opnåelse af eneret til indvinding i et konkret område kombineres i lovforslaget med muligheden for indvinding i fællesområder – her uden eneret. Fællesområderne vil bestå af de nuværende konverteringsområder samt maksimalt $\frac{1}{4}$ af de tidligere overgangsområder, når/hvis konverteringsområderne udtømmes. Denne opbygning af det nye tilladelsessystem giver branchen mulighed for at reagere på ændringer i markedssituationen og afsætningsmulighederne. Branchens betalingsvillighed i forbindelse med auktion vil i meget høj grad afhænge af den sikkerhed, der opnås for adgangen til en råstoffressource, og for afskrivningen af den investerede kapital. Fællesområderne vil bidrage til, at virksomhederne har valgfrihed mellem indvinding i de indvindingsområder med eneret, som erhvervet opnår ved auktion, og fra fællesområderne. Det øger virksomhedernes forsyningsfleksibilitet og giver virksomhederne mulighed for at opbygge deres eget netværk af indvindingsområder alene eller sammen med andre virksomheder.

Auktionsordningen forventes i kombinationen med salg fra fællesområderne at kunne fremme havindvundne råstoffers andel af det samlede danske råstofforbrug.

Som det fremgår, er der i tilladelsessystemet som noget nyt indbygget vederlag til staten som vilkår i en indvindingstilladelse. Formålet er, at staten i lighed med indvinding af olie og gas tager sig betalt for at stille råstofferne til rådighed for kommerciel udnyttelse, i højere grad at ligestille de danske regler med måden, hvorpå der gives indvindingstilladelser i vores nabolande, indføre et klart udvælgelseskriterium i for-

bindelse med statens udbud af indvindingsområder, samt i højere grad at ligestille vilkårene for havindvinding med indvinding på land, hvor en råstofindvinder betaler for retten til at indvinde. Provenuet fra vederlaget foreslås bl.a. anvendt til finansiering af administration af tilladelsesordningen og kortlægning.

Lovforslaget indebærer følgende måder at meddele tilladelser på:

- 1) Eneretstilladelse til efterforskning og indvinding opnået ved auktion og efter statslig indkaldelse af ansøgninger til konkrete områder. Antallet af udbudsrunder, antallet og størrelsen af områderne samt mængden, staten udbyder, vil være bestemt af en løbende vurdering af markedets kommercielle efterspørgsel. Udbud af områder vil ske på grundlag af nærmere fastsatte kriterier, og prisen – vederlaget – som ansøgerne tilbyder at betale, vil være afgørende for, hvem der meddeles tilladelse til. Vederlaget sammensættes af 2 elementer, produktions- og arealvederlag. Minimumsprisen vil være minimumsproduktionsvederlag på 2,50 kr. pr. m^3 og 25.000 kr. årligt pr. km^2 årligt i arealvederlag. Fastsættelsen af eneretslængden til efterforskning og indvinding vil primært ske på baggrund af en samlet vurdering af investerings- og omkostningsniveauet samt hensynet til forsyningssikkerheden. Produktionsvederlaget betales årligt for den mængde, der er indvundet, dog minimum hvad firmaet har bundet sig til at indvinde ved auktionen. Hvis firmaet i et enkelt år ikke har indvundet den årlige mængde, kan denne mængde indvindes i de følgende år uden yderligere omkostninger.
- 2) Tilladelse til råstofindvinding fra et fællesområde. Råstofferne sælges i disse områder som udgangspunkt til en pris af 8 kr. pr. m^3 , dog 6 kr. pr. m^3 , såfremt indvinderen har afholdt udgiften til efterforskning og miljøvurdering. En tilladelse til indvinding i fællesområderne giver kun sikkerhed for adgang til indvinding i det pågældende fællesområde. Miljøministeren vil hverken kunne garantere råstoffernes mængde, kvalitet eller tilgængelighed.
- 3) Tilladelse meddeles til bygherren efter ansøgning til kystbeskyttelse og større kystnære anlægsarbejder. Offentlig og privat kystbeskyttelse efter tilladelse fra transportministeren vil i praksis ikke blive berørt af lovforslaget. Kystdirektoratet vil fortsat efter ansøgning forestå kortlægning og udlægning af indvindingsområder til statslig kystbeskyttelse, og indvinding til offentlig og privat

F. t. l. vedr. råstoffer

kystbeskyttelse efter tilladelse fra Transportministeriet vil fortsat kunne ske vederlagsfrit.

Endvidere vil der også fremover efter ansøgning blive givet efterforsknings- og indvindingstilladelse til bygherren til større opfyldningsarbejder. Det vil være aktuelt ved broarbejder, havneudvidelser og anlæg af større strandparker. Der vil blive stillet krav om betaling af vederlag til staten, dog ikke for så vidt angår offentlige anlægsarbejder vedtaget ved lov.

Vederlaget til staten indeksreguleres. Indeksreguleringen kan f.eks. basere sig på udviklingen i råstofpriserne. Herved deler tilladelsesindehaveren og staten risikoen for prisudsving på råstofmarkedet. Det giver tilladelsesindehaveren større sikkerhed for de investeringer, der er foretaget i forbindelse med § 20-tilladelser, og staten får muligheden for at få andel i eventuelle ekstraordinære prisstigninger på råstofferne og påtager sig risikoen for faldende provenu i tilfælde af faldende råstofpriser.

Den nærmere udformning af bestemmelserne om meddelelse af efterforsknings- og indvindingstilladelse på havet, herunder bl.a. om kriterier i forbindelse med statslig indkaldelse af ansøgninger, om afholdelse af auktion og om vilkår i tilladelser, vil ske i en bekendtgørelse (tilladelsesbekendtgørelsen) efter forhandling med relevante ministerier, herunder inddragelse af branchen og relevante organisationer og institutioner, herunder Datatilsynet. Der henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser vedrørende bekendtgørelsens indhold.

Der vil som led i lovforslagets gennemførelse blive udarbejdet en kommunikationsplan. I udarbejdelsen og udmøntningen af kommunikationsplanen vil repræsentanter for de relevante målgrupper blive inddraget. Målgruppen for denne kommunikationsplan vil først og fremmest være ral- og sandsugerbranchens virksomheder og bygherrerne til anlæg på kysten.

2.3. Klagebestemmelserne

Lovforslaget tilpasser lovens klage regler, således at det alene er de vilkår til beskyttelse af natur og miljø, der knytter sig til udlægningen af områder, og de vilkår, der i en tilladelse stilles til beskyttelse af natur og miljø, som kan påklages til Naturklagenævnet. Med ændringen vil klageadgangen svare til den klageadgang, der i dag gælder efter undergrundsloven. De dele af tilladelsen, som vedrører forsyningssikkerhed og kommercielle vilkår i tilladelsen, vil fremover ikke kunne påklages. Formålet er at undgå klager, der alene er motiveret af konkurrencehensyn, og klager, der vedrører kontraktretlige spørgsmål. Vilkår, der fastsættes i bekendtgørelsen om udlægning af fællesom-

råder efter lovens § 22, vil af samme grund heller ikke kunne påklages.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Staten får øgede udgifter som følge af de nye opgaver i lovforslaget. Den administrative lettelse for staten, som afskaffelsen af fartøjsgodkendelsen medfører, afløses af administration af fællesområderne og tilrettelæggelse af auktion og administration af indvindingsområder.

Forslaget lægger op til en udvidelse af kortlægningsindsatsen, idet der fremadrettet vil være behov for kortlægning på større havdybder med henblik på øget råstoftilførsel. Med stor usikkerhed anslås de øgede statslige udgifter til kortlægning til 5 mio. kr. om året. Forbuddet mod stenfiskeri anslås ikke at være udgiftskrævende. Endvidere får staten udgifter til afholdelse af auktion. Et foreløbigt usikkert skøn ligger på ca. 2 mio. kr. årligt. Desuden vil udgifterne til administration af tilladelsesordningen, herunder fællesområderne, beløbe sig til ca. 3 mio. kr. årligt. Det indgår i lovforslaget, at de ovenstående statslige merudgifter på i alt ca. 10 mio. kr. om året finansieres af det vederlag, der opkræves.

For at undgå konkurrenceforvriddning foreslås der indført vederlag for alle tre tilladelsestyper, bortset fra indvinding til kystbeskyttelse og store lovbundne offentlige anlægsarbejder.

Den eksisterende råstofafgift på 5 kr. pr. m³ er en ressourceafgift, som gælder al råstofindvinding – både på havet og på land. Udgangspunktet for størrelsen af vederlaget er derfor, at der i dag udover råstofafgiften ikke betales for råstoffer indvundet på havet. Et forsigtigt skøn er, at det samlede vederlag vil kunne indbringe et årligt provenu til staten på i størrelsesordenen 23 mio. kr. fra 2010, stigende til ca. 25 mio. kr. fra 2012 og herefter faldende med op til 10 mio. kr. over en tiårig periode, excl. enkeltstående større anlægsprojekter. Lovforslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne og kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

4.1. Økonomiske konsekvenser

Der indvindes i gennemsnit årligt ca. 35 mio. m³ råstoffer i Danmark. Heraf indvindes godt 7 mio. m³ råstoffer på havet. Råstofferne, der indvindes på havet, er sand, grus og ral. Af de 7 mio. m³ råstoffer, som indvindes på havet, er de godt 4,5 mio. m³ fyldsand, der anvendes til kystbeskyttelse og kystanlæg. De ca.

2,5 mio. m³ havindvundne råstoffer, som bringes i land, udgør ca. 8 pct. af de i alt 30 mio. m³ råstoffer, der i alt årligt indvindes på land og på havet til anvendelse på land. De havindvundne råstoffer til forsyning til land konkurrerer med råstoffer indvundet i grusgrave. Importeret nedknust granit fra Sverige og Norge udgør under 0,5 pct. af forsyningen.

Der er meget stor variation i virksomhedernes økonomiske styrke, indvindingskapacitet, årlige produktion og geografiske udbredelse. Virksomhedernes udviklingsmuligheder er bestemt af en række faktorer, herunder omkostningsniveauet for havindvinding i forhold til landbaseret indvinding, adgang til og pris for landingspladser og landingspladsernes geografiske beliggenhed i forhold markedet, herunder i forhold til indvindingsområderne for de landindvundne råstoffer. Den del af branchen, som beskæftiger sig med indvinding til daglig forsyning af råstoffer til land, er præget af en række mindre og mellemstore virksomheder, der dækker meget varierende markedsbahov. Nogle virksomheder beskæftiger sig primært med at levere til betonindustrien, nogle virksomheder leverer både til betonindustrien og supplerer egen eller andre virksomheders landbaserede råstofindvinding, nogle virksomheder har både hav- og landbaseret råstofindvinding, mens enkelte virksomheder alene beskæftiger sig med havindvinding.

Forsyningen af råstoffer til betonindustrien er præget af efterspørgslen efter ensartet kvalitet og forsyningssikkerhed ofte i form af langtidskontrakter. Det afleder et behov fra indvindingsvirksomhederne om sikkerhed for adgang til råstoffer i de mængder og i de kvaliteter, som de kontraktligt har forpligtet sig til at levere. En længere leveringsperiode afspejler sig positivt i prisen. De virksomheder, der forsyner betonindustrien, er derfor af konkurrencehensyn primært interesseret i at få adgang til indvindingsområder, hvor de har sikkerhed for i en længere periode at kunne indvinde råstoffer i de mængder og de bestemte kvaliteter, som de kontraktligt har forpligtet sig til.

De virksomheder, der primært indgår mindre leveringskontrakter til landbaseret anvendelse, eller hvor havindvinding indgår sammen med virksomhedens landbaserede indvinding, har en meget varierende kundekreds. De har derfor behov for i højere grad at kunne sikre sig adgang til indvindingsområder, der samlet set dels kan dække en større variation i råstoffernes art og kvalitet, dels geografisk kan sikre, at indvindingsfartøjerne kan udnyttes maksimalt. Det er med til at sikre virksomhederne hurtige og effektive leverancer samt effektiv udnyttelse af materiel og medarbejdere.

Det er karakteristisk for den danske ral- og sandsugerbranche, at investeringerne i og driftsomkostningerne til indvindingsfartøjer samt landingspladser og sorteringsanlæg er betydeligt større end de tilsvarende investeringer i grusgravene på land, hvor indvinding foretages med entreprenørmaskiner. Til gengæld har selve adgangen til råstofferne på havet hidtil været uden omkostninger. Råstofafgiften på 5 kr. pr. kubikmeter er pålagt såvel hav- som landindvundne råstoffer og er en ressourceafgift.

Uden en lovændring – hvor reglerne om indvindingstilladelser bliver moderniseret og indrettet på en måde, hvor der er et incitament for erhvervet til at investere i udlægning i nye indvindingsområder med eneret, og hvor virksomhederne ikke af konkurrence-mæssige grunde kan forhindre hinanden i bestræbelserne på at udlægge nye indvindingsområder – vil mulighederne for rationel og fremadrettet råstofindvinding på havet indskrænkes i de kommende år. Det kan få negative økonomiske konsekvenser for de virksomheder i ral- og sandsugerbranchen, der indvinder til daglig forsyning til land. Lovforslaget vurderes at skabe rammerne for, at erhvervet vil kunne øge forsyningen af råstoffer til land, hvilket i givet fald vil på sigt få en gunstig indvirkning på prisudviklingen i bygge- og anlægssektoren.

Ophævelsen af fartøjsgodkendelsesreglerne forventes især at skabe øget konkurrence på området for kystbeskyttelse og anlægsarbejder på kysten. Konkurrencen forventes at komme fra især store udenlandske virksomheder, der hidtil kun i begrænset omfang har udført opgaver på det danske marked. Virksomhederne konkurrerer i forvejen på det internationale marked. Som det fremgår ovenfor under afsnit 1.2, er fartøjsgodkendelsesreglerne efter den 3. juli 2007 administreret i overensstemmelse med EU-retten. Den øgede konkurrenceudsættning har således reelt på nuværende tidspunkt haft virkning i 1 3/4 år og vurderes ikke at have haft negative konsekvenser på konkurrencen i den periode. Samtidig har ændring af praksis vedrørende det samlede tonnageloft betydet, at branchen har kunnet øge indvindingen i takt med den stigende efterspørgsel.

Øget konkurrenceudsættelse af indvindingserhvervet og forbedrede muligheder for at øge forsyningen af råstoffer til land anslås på sigt at medføre lavere omkostninger i den danske bygge- og anlægsbranche.

Den øvrige del af den danske ral- og sandsugerbranche, som overvejende beskæftiger sig med forsyning af råstoffer til land, forventes ikke umiddelbart udsat for konkurrence på indvindingsopgaverne, idet indvindingen er tæt forbundet med afsætningsmulighe-

derne i land og adgangen til landingspladser. Afskaffelsen af fartøjsgodkendelsesordningen ophæver begrænsningen i anvendelsen af indvindingsfartøjer og vil derfor give denne del af erhvervet mulighed for at øge kapaciteten og dermed udnytte det potentiale, som den enkelte virksomhed måtte have for vækst.

Med vederlaget til staten påføres bygherrer til anlæg på kysten og de indvindingsvirksomheder, der forsyner råstoffer til land, ekstraudgifter i størrelsesordenen 15-25 mio. kr. årligt.

Forslaget medfører, at de virksomheder, der erhvervsmæssigt udnytter havets råstofressourcer, også bidrager til de udgifter, som staten afholder til kortlægning af råstofressourcerne og til administration af tilladelsesordningen. Denne del af vederlagsprovenuet medgår således til statslige aktiviteter, som er nødvendige for, at staten kan stille råstofferne til rådighed for erhvervets kommercielle udnyttelse. Det ligger i forlængelse af den seneste ændring af råstofloven, hvor udgifterne til efterforskning og miljøundersøgelser m.v. i 1996 blev pålagt erhvervet.

Merudgifterne skønnes bl.a. modsvaret af især større sikkerhed med hensyn til at kunne overholde indgåede leveringskontrakter samt adgangen til at kunne udvide indvindingskapaciteten og dermed udnytte markedsbetingede muligheder for vækst – en mulighed, der med den nuværende lovgivning har været stærkt begrænset.

Det er vanskeligt at vurdere de samlede økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet, men de direkte udgifter i form af vederlag til staten forventes reduceret som følge af de positive effekter som ovenfor beskrevet.

Det skønnes, at for den danske bygge- og anlægsbranche vil øget konkurrenceudsættelse af indvindingserhvervet og forbedrede muligheder for at øge forsyningen af råstoffer til land på længere sigt betyde lavere omkostninger ved indkøb af sand, grus og ral samt de byggematerialer, hvori råstofferne indgår.

4.2. Administrative konsekvenser

Administrativt forventes lovforslaget at medføre lettelse for erhvervet, idet hele det administrative system omkring fartøjsgodkendelser ophæves, hvorefter erhvervet ikke skal anvende tid og afholde omkostninger til fartøjsgodkendelsesordningen.

Lovforslaget vil også medføre betydelig hurtigere sagsbehandlingstid ved meddelelse af tilladelser, og virksomhederne vil i deres bestræbelser på at opnå indvindingsstilladelser og udvide indvindingskapaciteten ikke længere blive mødt af klagesager fra konkurrenterne, sådan som det er tilfældet i dag. Det vil spare

virksomhederne for administrative udgifter, udgifter til advokater og – måske vigtigst af alt – for den ventetid, som en klage medfører. Der er tale om 4 ugers klagefrist, frist for betaling af klagesagsgebyr og den tid, som nævnet anvender til sagsbehandling, herunder partshøring m.v. Det er en ventetid, som i sig selv kan påføre virksomhederne tab i form af tabte forretningsmuligheder.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for kvalitet i Erhvervs Regulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer ikke, at forslaget indeholder administrative konsekvenser i et omfang, der berettiger, at lovforslaget bliver forelagt virksomhedspanelet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører et højere miljøbeskyttelsesniveau. Der indføres forbud mod stenfiskeri, og herudover anvendes vederlagsprovenuet til en øget kortlægning, der sikrer et bedre grundlag for afvejningen af de råstof- og miljømæssige forhold.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget fremmer den frie udveksling af tjenesteydelser, jf. EF-traktatens artikel 49. EU-Kommissionen har den 18. oktober 2006 fremsendt åbningsskrivelse nr. 2005/4593 om uforenelighed mellem den danske råstoflov og den nuværende administrationspraksis og EF-traktatens artikel 49. Lovforslaget forventes at bilægge denne sag, og den foreslåede overgangsordning er meddelt EU-Kommissionen i forbindelse med fremsættelse i Folketinget af lovforslag nr. L 161 i folketingsåret 2006-07 (jf. Folketingstidende tillæg A, side 5331 og 5360, FF side 4581 og MPU, L 161). Overgangsordningen vurderes således ikke at være i strid med traktatens konkurrenceregler.

Endvidere indeholder lovforslaget på baggrund af EU-Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/0392 fra foråret 2008 og begrundede udtalelse nr. 2008/0392 af 29. januar 2009 en præcisering af statens forpligtelse til at opfylde mineaffaldsdirektivet, se hertil de specielle bemærkninger til lovforslagets nr. 1 og 5-7.

Herudover indeholder lovforslaget ikke EU-retlige aspekter.

8. Forholdet til anden lovgivning

Spørgsmålet om, hvorvidt indehavere af fartøjsgodkendelser efter råstoflovens § 19 vil have krav på erstatning efter grundlovens § 73 om ekspropriation, hvis bestemmelsen i råstoflovens § 19 ophæves, har været forelagt Justitsministeriet, som har oplyst følgende:

»Miljøministeriet har overfor Justitsministeriet rejst spørgsmål om, hvorvidt indehavere af godkendelser efter råstoflovens § 19 vil have krav på erstatning efter grundlovens § 73 om ekspropriation, hvis bestemmelsen i råstoflovens § 19 ophæves. Overvejelserne om ophævelse skal ses i lyset af, at Konkurrencerådet har gennemført en undersøgelse af bl.a. bestemmelsen i § 19 og anbefalet en ophævelse af bestemmelsen. En ophævelse af § 19 vil i overensstemmelse hermed i givet fald varetage konkurrencemæssige hensyn.

Det følger af råstoflovens § 19, stk. 1, at der til efterforskning og indvinding af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen kun må anvendes indvindingsmateriel, der er godkendt af miljøministeren. Det er oplyst, at der ud fra hensynet til at sikre en bæredygtig udvikling i forhold til den samlede indvinding af naturlige ressourcer kun er udstedt ca. 50 § 19-godkendelser svarende til en samlet lastekapacitet på omkring 25.000 kubikmeter.

Indehavere af en § 19-godkendelse vil efter det oplyste fortsat kunne anvende det godkendte indvindingsmateriel, selv om bestemmelsen i § 19 ophæves. Ophævelsen vil imidlertid have den virkning, at de pågældende risikerer at blive udsat for konkurrence fra flere end den begrænsede kreds, som i dag har en § 19-godkendelse.

Det er på det foreliggende grundlag Justitsministeriets opfattelse, at en sådan virkning af ophævelsen af § 19 ikke vil indebære ekspropriation i forhold til indehavere af godkendelser efter råstoflovens § 19.«

Herudover har Justitsministeriet i forbindelse med Folketingets behandling af lovforslag nr. L 161 i folketingsåret 2006-07 på baggrund af udtalelse fra advokat Henrik Christrup behandlet spørgsmålet yderligere. Justitsministeriet har i svar på spørgsmål 12 til L 161 (folketingsåret 2006-07, MPU, L 161 – Svar på spørgsmål 12) i en redegørelse konkluderet: »Sammenfattende er det fortsat Justitsministeriets opfattelse, at en ophævelse af råstoflovens § 19 ikke vil indebære ekspropriation i forhold til indehavere af godkendelser efter råstoflovens § 19. Det er endvidere Ju-

stitsministeriets opfattelse, at en ophævelse af den nævnte bestemmelse heller ikke af de andre grunde, som er anført af advokat Henrik Christrup, vil indebære erstatningsansvar for staten.«

9. Hørte myndigheder og organisationer

Advokatrådet/Advokatsamfundet, Aross Marine Consulting Aps, BG-Stone, Byggesocietetet, Casani Sø Entreprise ApS, Daneflint, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danshells Aps, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Landbrug, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Sejlunion, Dansk Sportsdykker Forbund, Danske Havne, Danske Museer, Danske Regioner, DANVA, Det Økologiske Råd & Selskab, EBF Sand & Grus A/S, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Flintholm Sten og Grus ApS, Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere, Foreningen af Naturfredningsnævnsformænd i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen Danske Grus- og Stenindustrier, Friluftsrådet, Gorrissen Federspiel Kierkegaard, Greenpeace Danmark, Kalk- og Teglværksforeningen, Kjeld Olesen, Kommunernes Landsforening, Korsgård Grus og Stenværk A/S, Krøghs A/S, Kromann Reumert, Landbrugsrådet, Landsforeningen Levende Hav, Lunderskov Entreprenørforretning, MSE GRUS APS, NCC Roads A/S, Pihl & Søn, Rederiet Peter Rohde A/S, Remmerstrand Fjordral, Rohde Nielsen A/S, Sandgrevtur, Sekstant, Silversand A/S, Storebælt Sten og Grus A/S, Svendborg Uddybning ApS, Thyborøn Nordsø Ral A/S, Tornby Mørtelværk, Van Oord, WWF Verdensnaturfonden, Østerild Grusværk Aps v/Gert Agesen, Århus Havn, Frederikshavn Kommune, Arbejdstilsynet, Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Klima- og Energiministeriet, Kulturarvsstyrelsen, Kulturministeriet, Kystdirektoratet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Skatteministeriet, Statsministeriet, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Velfærdsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet.

10. Sammenfattende skema

Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: Provenu ved salg af råstoffer på ca. 23 mio. kr. i 2010, stigende til ca. 25 mio. kr. i 2012 og herefter faldende med op til 10 mio. kr. over en tiårig periode. Kommuner/regioner: Ingen.	Stat: Merudgifter på ca. 10 mio. kr. årligt (indtægtsdækket). Kommuner/regioner: Ingen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: Administration af godkendelsesordning bortfalder. Færre klager over tilladelser. Kommuner/regioner: Ingen.	Stat: Administration af udbudsordning og statslige indvindingsområder på ca. 5 mio. kr. Kommuner/regioner: Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Positiv erhvervsøkonomisk effekt for bygge- og anlægssektoren på sigt.	Udgifter på ca. 23 mio. kr. i 2010, stigende til ca. 25 mio. kr. i 2012 og herefter faldende med op til 10 mio. kr. over en tiårig periode, som betaling for råstoffer.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Mindre administration som følge af bortfald af godkendelsesordningen og færre klagesager som følge af udbudsordning ved tilladelser.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser:	Forbud mod stenfiskeri og øget kortlægning medfører generelt et højere miljøbeskyttelsesniveau.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Fremmer den frie udveksling af tjenesteydelser, jf. EF-traktatens artikel 49 og forventes at imødekomme EU-Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2005/4593 om fartøjsgodkendelsesordningen og åbningsskrivelse nr. 2008/0392 og begrundede udtalelse nr. 2008/0392 om mineaffalds-direktivet.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 2

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en reparation på lov nr. 508 af 17. juni 2008 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om jagt og vildtforvaltning og forskellige andre love (Gennemførelse af direktiver om naturbeskyttelse). Ved en fejl blev der enten ikke indsat fodnoter, eller fodnoter blev ikke behørigt opdateret. Dette rettes der med forslaget op på for råstofloven. Herudover foretages med lovforslaget den endelige gennemførelse af mineaffaldsdirektivet, hvorfor noten ændres, så det ikke længere fremgår af noten til loven, at det er dele af direktivet, som er gennemført.

Med ændringen tydeliggøres processen for ændring af forslaget til råstofplan. Før kommunalreformen, hvor råstofplanlægningen var indeholdt i regionplanen, fandtes en tilsvarende bestemmelse i planlovens § 27, stk. 3, vedrørende ændring af regionplanforslag. Denne bestemmelse er ved lovgivningen i forbindelse med kommunalreformen videreført for kommuneplan- og lokalplanforslag i planlovens § 27, stk. 2. Efter at planlægning for råstoffer i forbindelse med kommunalreformen blev udskilt til sin egen plan, råstofplanen, er der behov for en videreførelse af bestemmelsen i råstofloven. Den nævnte bestemmelse i planloven blev ved en fejl ikke overført til råstofloven ved lovgivningen i forbindelse med kommunalreformen.

Spørgsmål om, hvem der berøres væsentligt af ændringen, og om der reelt foreligger et nyt forslag, er omfattet af klageadgangen i lovens § 13, stk. 2.

Til nr. 3

Forslaget, som skal sikre udarbejdelsen og offentliggørelsen af en redegørelse til brug for vurderingen af, om der er behov for justeringer eller ændringer i råstofplanen, svarer til de tidligere bestemmelser i planloven om offentliggørelse af forslag til regionplanen, som også indeholdt en redegørelsesdel. Planlægning for råstoffer blev tidligere varetaget i regionplanlægningen, men ved en fejl i forbindelse med lovgivningen i forbindelse med kommunalreformen blev bestemmelsen ikke overført til råstofloven, hvor råstofplanlægningen nu varetages.

Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af regionens råstofforsyningssituation, herunder en vurdering af udviklingen i råstofforbruget og et eventuelt behov for at udlægge nye indvindingsområder.

Til nr. 4

Forslaget skal sikre ministeren beføjelse til i særlige tilfælde at pålægge et regionsråd at udarbejde en råstofplan med et nærmere bestemt indhold. Forslaget svarer indholdsmæssigt til den mulighed, miljøministeren havde i planloven i forbindelse med f.eks. udarbejdelse af regionplaner, som også omfattede råstofplanlægning. Bestemmelsen i planloven blev ved en fejl ikke overført til råstofloven i forbindelse med lovgivningen om kommunalreformen.

Til nr. 5-9

Mineaffaldsdirektivet er nyt, og det vurderes, at direktivet – med enkelte præciseringer – er opfyldt ved den gældende råstoflov. Mineaffaldsdirektivet har til formål at opstille foranstaltninger, procedurer og retningslinjer, som kan forebygge og i videst muligt omfang begrænse de skadevirkninger på miljøet (vand, luft, jord, fauna, flora og landskab) og de afledte risici for menneskers sundhed, der skyldes håndteringen af affald fra indvindingsindustrien. Den danske indvinding af råstoffer reguleres af råstoflovens krav, herunder tilladelse til råstofindvinding på vilkår og krav om efterbehandling af råstofområdet efter indvindingens ophør.

Efter at L 161- folketingsåret 2006-07 - om ændring af råstofloven ikke blev vedtaget, har EU- Kommissionen i foråret 2008 fremsendt åbningsskrivelse 2008/0392, da foranstaltninger til gennemførelse af mineaffaldsdirektivet skulle have været notificeret senest den 30. april 2008, hvor foranstaltningerne ligeledes skulle være trådt i kraft. Åbningsskrivelsen er

den 29. januar 2009 fulgt op af begrundet udtalelse nr. 2008/0392.

Den danske indvinding af råstoffer reguleres af råstoflovens krav, herunder vilkår og krav om efterbehandling af råstofområdet efter indvindingens ophør. Af hensyn til gennemførelsen af EU's mineaffaldsdirektiv indeholder lovforslaget en række præciseringer, som afspejler administrationen af råstofloven i praksis, og som vurderes at opfylde mineaffaldsdirektivets krav. Råstoflovens krav sikrer, at råstofindvindingen i Danmark ikke producerer mineaffald, idet det materiale (overjord og muld), der ikke bringes ud af området som råstof, skal benyttes i efterbehandlingen af området. Det betyder, at området, når efterbehandlingen er afsluttet, igen kan anvendes til jordbrugsformål eller kan overgå til anden anvendelse. Der tilsigtes med præciseringerne ingen ændringer i lovens administration.

Til nr. 10

For baggrunden for forslaget om ophævelse af lovens § 19 om godkendelse af indvindingsmateriel (fartøjsgodkendelse) henvises til de almindelige bemærkninger.

Før 1996-loven kunne indehavere af § 19-tilladelser foretage indvinding overalt på det danske havområde med undtagelse af områder, hvor der var forbud mod råstofindvinding. Med 1996-loven og dens overgangsbestemmelser blev den indvindingsret, der fulgte med § 19-tilladelsen, begrænset til 10 års fri indvinding frem til den 1. januar 2007 i områder, der var udlagt efter lovens overgangsbestemmelser – såkaldte overgangsområder. Uden for overgangsområderne var der fra 1996-lovens ikrafttrædelse krav om en konkret indvindingstilladelse efter lovens § 20.

Den 10-årige overgangsordning udløb den 1. januar 2007, svarende til opsigelsesfristen for § 19-tilladelser efter den daværende råstoflovs § 24. Efter den 10-årige overgangsordning har de rettigheder, der var knyttet til § 19 tilladelser udstedt inden den 1. januar 1997, ændret sig således, at tilladelserne alene kan udnyttes i miljøvurderede områder med tilladelse efter råstoflovens § 20. Efter forarbejderne til 1996-loven (miljøministerens svar på spørgsmål 1 ad L 153 i Folketingsåret 1995-96) fik lovens yderligere krav om en § 20-tilladelse reelt virkning som en opsigelse pr. 1. januar 1997 af § 19-tilladelserne med det lovpligtige 10-årige varsel til den 1. januar 2007, og det var derfor ikke nødvendigt at foretage en formel opsigelse af de eksisterende § 19-tilladelser, jf. bemærkningerne til L 153.

Ophævelsen af § 19 betyder ingen indskrænkning i de nuværende § 19-tilladelser, idet materiellet fortsat vil kunne anvendes i forbindelse med en indvindings-tilladelse efter § 20.

For så vidt angår udstedelse af § 19-godkendelser har praksis indtil den tidligere miljøministers brev af 3. juli 2007 om praksisændringer til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg været meget restriktiv. Der er i overensstemmelse med bemærkningerne til 1996-loven administrativt blevet fastsat maksimale grænser for det enkelte fartøjs lastekapacitet på 2.000 m³, og antallet af fartøjsgodkendelser er begrænset således, at den samlede indvindingsflådes kapacitet ikke har oversteget 26.250 m³. Begrænsningen i såvel det enkelte fartøjs lastekapacitet som i den samlede flådes lastekapacitet har sat en kendt grænse for, hvor store mængder og med hvilken hastighed den godkendte indvindingsflåde har kunnet indvinde fra de områder, hvor der er fri adgang til indvinding. Begrænsningen har været begrundet i såvel forsyningsmæssige som miljømæssige hensyn. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 1.2. vedrørende baggrunden for og indholdet i brevet af 3. juli 2007.

Herudover er der efter råstoflovens § 19, stk. 2, og uden hensyn til loftet på 26.500 m³ meddelt midlertidige fartøjsgodkendelser for en tidsbegrænset periode til en konkret, nærmere begrænset opgave, f.eks. i forbindelse med anlægsarbejderne på Storebæltsbroen og Øresundsforbindelsen. Det har tidligere været en forudsætning, at den konkrete opgave havde været udbudt i særskilt EU-licitation, og at ansøgeren havde vundet opgaven som hovedentreprenør, eventuelt i joint venture med andre. På grund af Konkurrencerådets påtale af den konkurrencebegrænsende effekt af den hidtidige praksis ved meddelelse af fartøjsgodkendelser, har Skov- og Naturstyrelsen, nu By- og Landskabsstyrelsen, efterfølgende ændret praksis således, at der i forbindelse med indvindingsopgaver, der udbydes i licitation, efter ansøgning meddeles midlertidige fartøjsgodkendelser til de virksomheder, der påtænker at byde på licitationen. Tilladelsen vil kun kunne udnyttes af vinderen af licitationen.

Med ophævelsen af § 19 vil der ikke længere blive krævet særskilt fartøjsgodkendelse i forbindelse med indvinding af råstoffer på havet. Den hidtidige bestemmelse om, at der kan fastsættes vilkår om indretningen af indvindingsmateriellet, opretholdes som vilkår i indvindingsstilladelsen efter lovens § 20, ligesom der kan stilles vilkår om pligt for indehaveren af tilladelsen til at anmeldte det indvindingsmateriel, der anvendes, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 13 om forslag til § 21, stk. 2, nr. 7.

Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 7, vedrørende overgangsbestemmelser for så vidt angår begrænsningen for det enkelte fartøjs lastekapacitet på 2.000 m³.

Til nr. 11 og 12

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, moderniseres med lovforslaget tilladelsesordningen og fordeles lovteknisk på de 2 bestemmelser: § 20, som nyaffattes, og § 20 a. Af lovtekniske grunde ophæves de gældende stk. 4 og 5 om områder med en vanddybde på mindre end 6 meter og nyaffattes uændret i forslag til § 20 a, stk. 2 og 3.

§ 20

Som led i kommerialiseringen af indvinding af råstofferne på havet, slås det i lighed med undergrund-lovens opbygning fast, at det er staten, som ejer råstofferne på havet. Heraf følger således, at der som hidtil kun kan ske efterforskning og indvinding af disse råstoffer efter miljøministerens tilladelse, og som hidtil kun i geografisk afgrænsede og miljøvurderede områder, jf. stk. 3. Miljøministerens tilladelse kan gives efter reglerne i stk. 2.

Stk. 2

Efter stk. 2 vil der således fremover kunne gives efterforsknings-/indvindingsstilladelse på 3 måder: 1) Tilladelse med eneret til indvinding kan gives efter auktion til den højstbydende efter nærmere fastsatte kriterier, 2) tilladelse til indvinding i 'fællesområder' kan gives efter ansøgning – uden mulighed for eneret til indvinding, og 3) tilladelse til større indvindingsopgaver kan gives efter ansøgning til bygherren. Hertil kommer muligheden for at få efterforskningsstilladelse uden tilknyttede indvindingsrettigheder, jf. nr. 4.

Stk. 2, nr. 1

Tilladelse med eneret til indvinding vil kun kunne opnås ved auktion, hvorefter retten til at gennemføre efterforskning og efterfølgende få tidsbegrænset eneret til indvinding af råstoffer i et konkret geografisk afgrænset område, udbudt af staten, tildeles den, der byder højest. Ordningen er således bygget op omkring tildeling af eneret - til en enkelt virksomhed eller et konsortium af flere virksomheder, der optræder som en juridisk person.

Auktionerne tilrettelægges på baggrund af invitationsrunder, hvor staten udbyder et antal farvandsområder hver inddelt i geografisk afgrænsede rektangulære områder med en størrelse fra 25 km² og op til 50 km². I områder med stort ressourcepotentiale kan områdene størrelse være mindre. Vedrørende den konkrete

tilrettelæggelse af auktionsordningen henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.

Miljøministeren kan af hensyn til beskyttelsen af virksomhedernes investeringer fastsætte regler om fortrolighed vedrørende efterforsknings- og undersøgelsesdata. Se hertil bemærkninger til § 1, nr. 12 vedrørende forslaget til § 20 a, stk. 5.

Efterforsknings- og indvindingstilladelser til kystbeskyttelse samt større anlægsarbejder kan ikke meddeles efter auktion, men er omfattet af nr. 3 – se herom nedenfor. Anlægsarbejder vedtaget ved lov er omfattet af forslag til § 22, stk. 3, - se bemærkningerne til § 1, nr. 14 – og kan ligeledes ikke meddeles efter auktion.

Til tilladelsen vil der som hidtil blive knyttet vilkår efter bestemmelserne i § 21, stk. 1-3, se herom bemærkningerne til nr. 13.

Der sker med lovforslaget ikke nogen ændringer vedrørende de vilkår, der stilles til beskyttelse af miljøet, naturen, fiskeri- og kulturinteresserne m.v.

Stk. 2, nr. 2.

Samtidig med liberalisering af markedet ved indførelse af auktion fastholdes muligheden for »fri« indvinding til m³-pris i de områder, som populært kaldes »konverteringsområderne«. Disse områder vil blive udlagt ved bekendtgørelse efter forslaget til § 22, stk. 1, og vil fremover blive benævnt »fællesområder«. Herved sikres, at mulighederne for indvinding til mindre arbejder og mindre virksomheder ikke forringes. Virksomhederne vil, som hidtil, selv skulle finansiere og gennemføre de råstofmæssige og miljømæssige undersøgelser. Når virksomheden/virksomhederne således indsender ansøgning med de nødvendige undersøgelsesdata, sendes denne som hidtil i høring. Efter høringen træffes der afgørelse om vilkårene for områdets udlægning til fællesområde. Efter klagefristens udløb udlægges området herefter ved bekendtgørelse.

Konverteringsordningen er betegnelsen for den overgangsordning, som Skov- og Naturstyrelsen gennemførte til sikring af råstofforsyningen efter udløbet af den gældende råstoflovs overgangsordning pr. 31. december 2006. Ordningen indebærer, at der på baggrund af virksomhedernes miljøundersøgelser i en lang række områder inden for de tidligere overgangsområder er givet tilladelse til alle interesserede virksomheder til indvinding af en samlet mængde. Konverteringsordningens tilladelser udløber den 31. december 2009.

Ved »fri« indvinding forstås, at der ikke er eneret til indvinding for en enkelt virksomhed i disse områder, men at alle tilladelsesindehavere kan indvinde på lige

fod, inden for den mængde, som er omfattet af konverteringsordningen. Udover de nuværende konverteringsområder reserveres til evt. kommende fællesområder dele af de tidligere overgangsområder – dog maks. ¼ af det samlede overgangsområde-areal – hvis/når konverteringsområderne udtømmes. Også her vil virksomhederne selv skulle stå for finansiering og gennemførelse af de råstofmæssige og miljømæssige undersøgelser. Når et område er udtømt, udgår det af bekendtgørelsen, og der vil ikke kunne ske udvidelser udover de reserverede områder. Tilladelse til indvinding i fællesområderne meddeles ved ansøgning og til en fast m³-pris på enten 6 eller 8 kr., alt efter, om ansøgeren finansierer og gennemfører efterforsknings- og miljømæssige undersøgelser – se hertil bemærkningerne til § 1, nr. 15 om vederlaget.

Stk. 2, nr. 3

Efterforsknings- og indvindingstilladelser til kystbeskyttelse samt større anlægsarbejder meddeles efter ansøgning til bygherren. Herefter er det bygherren, der – som det er tilfældet i dag for f.eks. alle offentlige kystbeskyttelsesopgaver – entrerer med indvinderen. Herved sikres den fri konkurrence på disse opgaver. Det forudsættes, at det er bygherren, som finansierer og gennemfører efterforskning og miljøvurdering.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 1, nr. 15, vil m³-prisen – på nær for så vidt angår offentlige anlægsopgaver og kystbeskyttelse efter tilladelse fra transportministeren - udgøres af et arealvederlag på 25.000 kr. årligt pr. km² og et produktionsvederlag på et beløb pr. m³ indvundne råstoffer svarende til et gennemsnit af opnåede auktionspriser fra sammenlignelige områder. Er det ikke muligt at beregne en gennemsnitspris, anvendes minimumssatsen på 2,50 kr.

Ved større opfyldningsopgaver, f.eks. Århus Havn el. lign., er det for at sikre, at de nødvendige ressourcer er til stede, nødvendigt at stille vilkår om, at ressourcer og areal reserveres til en konkret anvendelse, se hertil bemærkningerne til § 1, nr. 13 ad § 21, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, nr. 2, om planmæssige og ressourceøkonomiske vilkår.

Anlægsarbejder vedtaget ved lov er ikke omfattet af bestemmelsen – disse reguleres af forslaget til § 22, stk. 3 – se bemærkningerne til § 1, nr. 14.

For så vidt angår tilladelse til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer adskiller disse sager sig fra almindelige sager om tilladelse til råstofindvinding på havet, selv om tilladelserne bliver meddelt efter de samme bestemmelser.

Indvindingen foretages i forbindelse med gennemførelse af et anlægsarbejde eller vedligeholdelsesar-

F. t. l. vedr. råstoffer

bejde. De opgravede materialer nyttiggøres, f.eks. som fyldmateriale i landopfyldninger, nye moler el. lign., frem for at blive bortskaffet ved dumpning (klapning) i havet. Herved spares der på de sædvanligt indvundne råstoffer, ligesom havmiljøet spares for de effekter, der kan være en følge af både klapning og råstofindvinding.

De områder, hvori der indvindes, er sædvanligvis påvirket af menneskelig aktivitet. Det er f.eks. i eksisterende havne og sejlrender, hvor der allerede er uddybet og oprenset adskillige gange, eller hvor havbundsforholdene er påvirket af skibstrafik. Ved anlæg af nye havne eller sejlrender er der foretaget en miljømæssig vurdering ved meddelelsen af tilladelsen til anlægget.

Ved ansøgning om tilladelse efter råstofloven til nyttiggørelse af oprensings og uddybningsmateriale er der derfor normalt ikke behov for at gennemføre de samme miljømæssige undersøgelser og vurderinger, som skal gennemføres ved meddelelse af øvrige indvindingstilladelser på havet. Tilladelser eller afslag meddeles sædvanligvis efter en kulturhistorisk vurdering af indvindingsområdet, og efter at kommunen og Kystdirektoratet har givet deres vurderinger af sagens forenings- og kystbeskyttelsesmæssige aspekter.

Hvor der på grund af arbejdets omfang imidlertid gør sig særlige forhold gældende, som ved uddybnings- og oprensingsopgravninger i forbindelse med Storebælts- og Øresundsforbindelserne, kan nyttiggørelsestilladelsen suppleres med vilkår om detaljerede miljømæssige retningslinjer i form af graveinstrukser.

Efter forslaget til § 22 a, stk. 4, betales der ikke vederlag for opgravet materiale i forbindelse med gennemførelse af et anlægsarbejde eller vedligeholdelsesarbejde, som nyttiggøres frem for at blive bortskaffet. Se hertil bemærkninger til § 1, nr. 15.

Stk. 2, nr. 4

For at sikre at staten får adgang til resultaterne af alle råstofrelevante undersøgelser på havet, stilles der krav om, at havbundsundersøgelser, der kan tilvejebringe væsentlige råstofmæssige oplysninger, kun må gennemføres efter tilladelse.

Bestemmelsen sikrer, at staten får adgang til resultaterne af undersøgelser, der direkte eller indirekte er relevante for at øge kendskabet til råstofforekomster på havbunden.

Bestemmelsen finder anvendelse ved efterforskning/miljøvurdering i fællesområderne, i områder, hvortil der ikke er meddelt tilladelse i medfør af nr. 1-3, ved statslig kortlægning samt ved tekniske og videnskabelige undersøgelser, hvor der indsamles op-

lysninger, som kan være af råstofmæssig interesse. Der vil ikke være knyttet indvindingsrettigheder til denne type tilladelser.

Stk. 3

Bestemmelsen er uændret i forhold til ordlyden i den gældende § 20, stk. 1, jf. bemærkningerne ovenfor ad § 20.

Stk. 4

Stenfiskeri har historisk set været en afgørende faktor for ødelæggelsen af stenrev, som er en unik naturtype og et levested for et stort antal planter og dyrearter.

Stenfiskeri er efter den gældende lov tilladt, men har siden 1999 været meget stramt reguleret i bekendtgørelse nr. 519 af 15. juni 1999 om stenfiskeri fra havbunden. I medfør af bekendtgørelsen er der udlagt 18 områder, hvorfra der kan fiskes store sten op til en fastsat total indvindingskvote for hvert område. Der er ikke givet tilladelse til stenfiskere siden 2002. Der findes tilfredsstillende alternativer i form af sten fra land samt import fra Norge, men der er et indvindingspotentiale på omkring 250.000 m³ tilbage i Danmark.

For at hindre, at det resterende potentiale opfiskes, indføres med bestemmelsen i forslag til stk. 4 et totalforbud mod stenfiskeri, og efter lovforslagets § 2, stk. 3, ophæves ovennævnte bekendtgørelse. – se hertil bemærkninger til § 2.

Stk. 5

Med bestemmelsen understreges som led i kommercialisering af tilladelsesordningen, at der i forbindelse med meddelelse af tilladelser skal lægges vægt på en vurdering af lovens § 1 og § 3 om lovens formål og interesseafvejning.

*§ 20 a**Stk. 1*

Tilladelserne vil være tidsbegrænsede. Konkurrencerådet har i sin udtalelse fra 9. november 2005 anbefalet, at »reglerne om efterforskningstilladelser i råstoflovens § 20 ændres, således at efterforskningstilladelser som hovedregel ikke gives med fortrinsret til efterfølgende indvinding (eneret). Efterforskningstilladelse med fortrinsret bør alene tildeles, hvor væsentlige omkostningsmæssige begrundelser taler herfor, og efterforskningstilladelser med fortrinsret bør normalt ikke have en varighed på mere end 1 år.« Endvidere anbefaler Konkurrencerådet, »at reglerne om indvindingstilladelser i råstoflovens § 20 ændres, så indvindingstilladelser kun er forbundet med en eneret,

hvis væsentlige begrundelser taler herfor. Eneretten bør ikke have en varighed, der overstiger 2 år, medmindre der har været særligt høje omkostninger forbundet med efterforskningen og miljøvurderingen eller med mindre ganske særlige råstofmæssige, miljømæssige eller forsyningsmæssige grunde taler herfor.«

Den tidligere miljøminister har i sit svar til Konkurrencerådet på baggrund af de gældende regler om indvindingstilladelser tilkendegivet, at ministeren er enig i Konkurrencerådets anbefaling om ændring af reglerne om efterforskningstilladelser, mens ministeren for så vidt angår indvindingstilladelser i en lovændring vil lægge op til, at en eventuel eneret til enhver tid fastlægges konkret på baggrund af de kriterier, som bl.a. er fremført af Konkurrencerådet, og at længden af den tildelte eneret kun i helt særegne tilfælde vil kunne overstige 5 år.

Reglerne herom vil efter forhandling med Konkurrencestyrelsen blive fastsat i bekendtgørelsen, der udstedes i henhold til § 20 a, stk. 5, se her til bemærkningerne til § 1, nr. 13.

Vedrørende fortrolighed henvises ligeledes til bemærkningerne til § 20 a, stk. 5.

Stk. 2 og 3

Bestemmelserne er ikke materielt ændret i forhold til bestemmelserne i § 20, stk. 4 og 5 i den gældende lov. Af lovtekniske grunde nyaffattes de uændret her i forslag til § 20 a, stk. 2 og 3. For så vidt angår stk. 3 er de kulturarvmæssige værdier tilføjet alene for at sikre, at Kulturministeriet fortsat – efter at naturbeskyttelseslovens bestemmelser om den marine kulturarv er blevet flyttet til museumsloven – som hidtil kan varetage hensynet til den marine kulturarv.

Stk. 4

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 20, stk. 3, i den gældende lov, idet dog ordene »eller helt eller delvis at afholde udgifterne hertil« udgår, da de ikke længere har relevans og ved en fejl ikke udgik i forbindelse med lovændringen i 1996. Der sker med lovforslaget ingen ændringer i den gældende bestemmelses rækkevidde og anvendelse.

Stk. 5

I overensstemmelse med bemærkningerne ovenfor vedrørende auktion m.v. vil de nærmere regler om betingelser for og afholdelse af auktion og overbud, kriterier i forbindelse med auktion, tidsbegrænsning, eneret, fortrolig behandling af efterforsknings- og undersøgelsesdata blive fastsat i bekendtgørelse.

Særligt vedrørende fortrolighed bemærkes, at alle efterforskningsdata efter lovforslaget skal afleveres til By- og Landskabsstyrelsen og indberettes til GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland).

Det er en forudsætning for lovens incitamentsstruktur, at der for så vidt angår områder, der købes på auktion, gives eneret efter § 20, stk. 2, nr. 1, og at efterforskningsdata ikke gøres tilgængelige i denne eneretsperiode.

Efter enerettens ophør og ophør af fortrolighedsperioden vil efterforskningsdata være tilgængelige hos GEUS mod betaling af administrationsomkostninger.

Som det fremgår af bemærkningerne ad stk. 1, skal bekendtgørelsens nærmere regler om enerettens længde forhandles med Konkurrencestyrelsen, og fortrolighedsperioden vil blive fastsat i overensstemmelse hermed.

Bekendtgørelsens nærmere regler om tilladelsesordningen vil udmønte lovens bestemmelser med udgangspunkt i den gældende bekendtgørelse nr. 1438 af 11. december 2007 om ansøgning om tilladelse til efterforskning af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen. Med de justeringer, der følger af udviklingen, vil udmøntning derfor ske med udgangspunkt i følgende retningslinjer:

Vedrørende ansøgning om tilladelse til efterforskning skal efterforskningen tilrettelægges og gennemføres med et indhold og en detaljeringsgrad, som dels sikrer ansøgeren det tilstrækkelige kendskab til forekomsten, og dels gør det muligt for tilladelsesmyndigheden at foretage de ressourcemæssige, planlægningsmæssige og miljømæssige vurderinger og afvejelser, som fremgår af råstofloven.

Bestemmelser om indholdet af en ansøgning om efterforskningstilladelse og hvilke undersøgelser, analyser, vurderinger og rapporteringer, der skal gennemføres som led i en fyldestgørende efterforskning, vil blive fastsat med udgangspunkt i bekendtgørelse nr. 1438 af 11. december 2007 om ansøgning om tilladelse til efterforskning af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen ud fra følgende elementer:

1. Redegørelse for efterforskningens formål, herunder hvilke råstofftyper, der planlægges efterforsket.
2. Oplysning om inden for hvilket geografiske område efterforskningen skal foretages. Det ansøgte område indtegnes på søkort eller UTM-kort i original målestok med tydelig angivelse af det ansøgte område, vedlagt en liste over positioner for områdeafgrænsningen.

3. Redegørelse for efterforskningens gennemførelse, herunder hvilke undersøgelser af enhver art, der planlægges foretaget, tidsplan og anvendt udstyr.

4. Ved prøveboringer gives de foreliggende oplysninger om: boringernes geografiske placering, boremetode og boreddybde.

5. Ved prøvesugninger gives de foreliggende oplysninger om: prøvesugningsmetode, antal prøvesugninger, prøvesugningernes geografiske placering, forventet indvindingsmængde på hver prøvesugningsposition og prøvesugningsdybde. Der redegøres desuden for prøvesugningens forventede miljø- og naturmæssige effekter, herunder bl.a. oplysning om forhold til øvrige interesser, forventet bundtype på prøvesugningspositionerne, havbundsareal der påvirkes af efterforskningen, forventet spild og bortskaffelse af prøveoptaget materiale.

6. Oplysning om eventuelt ønske om fortrinsret til efterfølgende indvinding.

7. Den planlagte rapportering af efterforskningens forløb og resultater.

Vedrørende ansøgning om tilladelse til indvinding forudsætter en tilladelse til indvinding, at de oplysninger, der er beskrevet i forbindelse med indrapporteringen af en efterforskningstilladelse, er til rådighed i en form og detaljeringsgrad, der gør det muligt for tilladelsesmyndigheden at foretage de ressourcemæssige, planlægningsmæssige og miljømæssige vurderinger og afvejninger, som fremgår af råstoflovens § 1 og 3.

Bestemmelser om indholdet af en ansøgning om indvindingstilladelse og hvilke undersøgelser, analyser, vurderinger og rapporteringer, der skal gennemføres som led i en fyldestgørende ansøgning, vil blive fastsat med udgangspunkt i bekendtgørelse nr. 1438 af 11. december 2007 om ansøgning om tilladelse til efterforskning og indvinding af råstoffer på havbunden samt indberetning om indvundne råstoffer ud fra følgende elementer:

1. Mængde, sammensætning og kvalitet af det råstof, som ønskes indvundet.

2. Søkort eller UTM-kort i original målestok med tydelig angivelse af det ansøgte område, vedlagt en liste over positioner for områdeafgrænsningen.

3. Oplysninger om råstofforekomstens udstrækning, mængde, kvalitet og sammensætning i det ansøgte område.

4. Beskrivelse af den indvindingsmetode og det indvindingsudstyr, som påtænkes anvendt, herunder maksimal arbejdsdybde, forventet produktion og indvindingsperiode.

5. Foreliggende oplysninger om områdets fysiske og biologiske tilstand, herunder hydrografiske og to-

pografiske forhold, overfladesedimentfordeling og dominerende plante- og dyresamfund.

6. Beskrivelse af indvindings mulige virkninger på området og omgivelserne, herunder navnlig virkningerne på flora, fauna, havbund, vandmiljø, luft, marinarkæologi, geologi, kystsikkerhed, fiskeri, sejladss og eventuelle rekreative interesser.

7. Beskrivelser af de foranstaltninger, der tænkes anvendt med henblik på at undgå, nedbringe og om muligt neutralisere de skadelige virkninger på miljøet på kort og på lang sigt, herunder eventuelle forslag til overvågningsprogram.

8. Oplysninger om anvendelse af råstofferne, markedsforhold samt råstofmæssige forhold i øvrigt, som skønnes at være af betydning i forbindelse med styrelsens vurdering, herunder oplysninger om mulighederne for helt eller delvist at erstatte den ansøgte råstofressource med oprensings- og uddybningsmaterialer (klapmaterialer).

9. Forslag til indvindings- og eventuel efterbehandlingsplan.

10. Oplysning om navn og kendingsbogstaver på det fartøj, som ønskes anvendt til indvindingen, samt oplysning om fartøjets lasterumfang i kubikmeter, IMO nummer og MMSI-nummer. Endvidere skal der oplyses om navn og adresse på ejeren samt dennes CVR-nummer, og endelig skal de samme oplysninger tillige gives, dersom en anden end fartøjets ejer driver fartøjet.

Såfremt efterforskning udføres af et konsulentfirma på vegne af en tilladelseshaver, skal tilladelsen til efterforskning indeholde ovennævnte oplysninger om det af konsulentfirmaet anvendte fartøj.

Der skal for fartøjer, som udfører seismisk efterforskning og prøvetagning, indgives oplysning om fartøjets navn, kendingsbogstaver, IMO og MMSI numre, samt oplysning om, hvem der ejer fartøjet og om ejerens CVR-nummer.

Herudover vil bekendtgørelsen fastsætte de nærmere bestemmelser vedrørende behandling af ansøgninger om tilladelse til efterforskning og indvinding, meddelelse af efterforsknings- og indvindingstilladelser og vilkår i efterforsknings- og indvindingstilladelser.

Endvidere vil bekendtgørelsen fastsætte de nærmere bestemmelser vedrørende indberetning af indvundne mængder m.v.

Til nr. 13

Bestemmelsen i § 21 om vilkår er bygget op omkring den gældende bestemmelse og suppleret og justeret i forhold til den modernisering af tilladelsesord-

ning, som lovforslaget er udtryk for. Stk. 1 indeholder de vilkår, der kan stilles i efterforskningsstilladelser, mens stk. 2 drejer sig om tilladelser til indvinding.

§ 21, stk. 1, nr. 1

Efterforskningsstilladelsen vil afspejle indholdet i det tilbud, som har vundet udbuddet, og som ligger til grund for tilladelsen.

§ 21, stk. 1, nr. 2

Den gældende formulering er suppleret med en præcisering af, at vilkår til gennemførelse og indhold af den råstofgeologiske efterforskning af området kan være f.eks. vilkår om efterforskningens omfang, en plan for efterforskningens faser, vilkår om tidsplan og om fremdrift. Allerede i forbindelse med efterforskningsstilladelse vil der således blive fastlagt præcise »målepunkter«, der gør det muligt at effektivisere administrationen af tilladelsesordningen med henblik på at optimere ordningen til at kunne matche den fremtidige kommerialisering. Såfremt de målbare vilkår ikke overholdes, er betingelserne for efterfølgende indvindingstilladelse ikke til stede. Vilkårene vil derfor være en motivationsfaktor, som dels sikrer, at efterforskningen gennemføres som ansøgt, og dels forhindrer, at der søges om efterforskning, som ikke gennemføres, men som ville kunne blokere arealer i en årække og dermed hindre udnyttelse til anden side.

Stk. 1, nr. 3

Bestemmelsen er suppleret med muligheden for at stille planlægningsmæssige vilkår. Bestemmelsen, som primært vil finde anvendelse i forbindelse med bygherre-tilladelser til indvinding af større mængder sand til opfyldningsopgaver, skal ses i sammenhæng med tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3. Som det fremgår af bemærkningerne til denne bestemmelse, vil det ved større opfyldningsopgaver, f.eks. Århus Havn el. lign., være nødvendigt at sikre, at de tilstrækkelige ressourcer er til rådighed. Dette vil kunne sikres ved at stille vilkår i efterforskningsstilladelsen om, at ressourcer og areal reserveres til en konkret anvendelse.

Stk. 1, nr. 4

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i den gældende § 21, stk. 1, nr. 2. I medfør af bestemmelsen kan der fastsættes vilkår om støjgrænser i efterforsknings- og indvindingstilladelser af hensyn til f.eks. sommerhusområder. Det er uklart, hvorvidt miljøbeskyttelseslovens bestemmelser om støjkrav også omfatter støj fra virksomheders drift på havet, og for at undgå tvivl om rækkevidden af miljøbeskyttelseslovens bestemmelser om støjkrav præciseres det her, at sådanne støj-

grænser kan fastsættes i medfør af § 21 – både for så vidt angår efterforsknings- og indvindingstilladelser.

De kulturarvsmæssige værdier er tilføjet alene for at sikre, at Kulturministeriet fortsat – efter at naturbeskyttelseslovens bestemmelser om den marine kulturarv er blevet flyttet til museumsloven – som hidtil kan varetage hensynet til den marine kulturarv.

Stk. 1, nr. 5

Bestemmelsen i den gældende § 21, stk. 1, nr. 3, er suppleret med muligheden for at stille vilkår om en frist for rapporteringen og en frist for ansøgning om tilladelse til indvinding. Baggrunden er den samme som for suppleringen af bestemmelsen i § 21, stk. 1, nr. 1, se ovenfor. Hovedformålet er således med en effektivisering af godkendelsessystemet at hindre blokering af fremdrift og monopoldannelse med henblik på at sikre en dynamisk udvikling med løbende udlægning af nye områder.

Stk. 1, nr. 6

For at sikre faktisk udnyttelse af tilladelser kan der efter bestemmelsen stilles vilkår om udnyttelse, mindstekrav om årlig indvinding og bortfald af tilladelsen, såfremt den ikke udnyttes inden for et fastsat tidsrum. Efter den gældende lov kan der, jf. bemærkningerne til § 21, stk. 2, nr. 1, stilles vilkår om, at der indvindes et bestemt angivet minimum eller maksimum pr. kvartal/halvår. Bestemmelsen er et led i modernisering og kommerialisering af tilladelsesordningen og skal ses i sammenhæng med en række andre bestemmelser, herunder forslag til § 21, stk. 1, nr. 1 og 4. Der henvises til bemærkningerne ovenfor til disse bestemmelser.

Der kan endvidere stilles vilkår om betingelserne for bortfald af tilladelsen, såfremt tilladelsesindehaveren ikke ønsker at opretholde tilladelsen indtil udløb.

Stk. 1, nr. 7

Bestemmelsen foreslås som følge af ophævelsen af den gældende råstoflovs § 19, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 10. Med bestemmelsen overføres hjemlen i den gældende § 19 til at stille vilkår om anmeldelse af det indvindingsmateriel, der anvendes, samt vilkår om indretningen heraf. Yderligere præciseres det, at der kan stilles krav om anvendelse af bestemt elektronisk kontroludstyr, og at registreringen skal finde sted både under sejlads og under indvinding.

Stk. 1, nr. 8

Bestemmelsen svarer uændret til bestemmelsen i den gældende § 21, stk. 3.

§ 21, stk. 2, nr. 1

De kulturarvsmæssige værdier er tilføjet alene for at sikre, at Kulturministeriet fortsat – efter at naturbeskyttelseslovens bestemmelser om den marine kulturarv er blevet flyttet til museumsloven – som hidtil kan varetage hensynet til den marine kulturarv.

Bestemmelsen i den gældende § 21, stk. 2, nr. 1, er suppleret med muligheden for at stille vilkår om overvågning. Her er udelukkende tale om en konsekvensændring som følge af, at de efterfølgende gældende nr. 2 og 4 er præciseret, se herom nedenfor bemærkningerne til stk. 2, nr. 3 og 4. Vedrørende støjkrav se endvidere bemærkningerne ovenfor ad stk. 1, nr. 4.

Stk. 2, nr. 2

Der henvises til bemærkningerne ovenfor ad stk. 1, nr. 2, som er tilsvarende gældende for så vidt angår indvindingstilladelser.

Stk. 2, nr. 3 og 4

Bestemmelserne er en præcisering og opdatering af de gældende bestemmelser i § 21, stk. 2, nr. 2 og 4, således at bestemmelserne nu kun omhandler vilkår vedrørende perioden efter endt indvinding, og således at det fremgår, at udførelsen og udgifterne hertil påhviler tilladelsesindehaveren. Bestemmelsen er endvidere suppleret med muligheden for at stille vilkår om søopmåling efter Farvandsvæsenets retningslinjer, bestemmelser for opmålingens kvalitet og procedure for indberetning af opmålingsdata. Der tilsigtes i øvrigt ingen ændringer i bestemmelsernes rækkevidde og anvendelse.

Stk. 2, nr. 5

Bestemmelsen er uændret.

Stk. 2, nr. 6

For at sikre faktisk udnyttelse af tilladelser kan der efter bestemmelsen stilles vilkår om udnyttelse, mindstekrav om årlig indvinding og bortfald af tilladelsen, såfremt den ikke udnyttes inden for et fastsat tidsrum. Efter den gældende lov kan der, jf. bemærkningerne til § 21, stk. 2, nr. 1, stilles vilkår om, at der indvindes et bestemt angivet minimum eller maksimum pr. kvartal/halvår. Bestemmelsen er et led i modernisering og kommerialisering af tilladelsesordningen og skal ses i sammenhæng med en række andre bestemmelser, herunder forslag til § 21, stk. 1, nr. 1 og 4. Der henvises til bemærkningerne ovenfor til disse bestemmelser.

Der kan endvidere stilles vilkår om betingelserne for bortfald af tilladelsen, såfremt tilladelsesindehaveren ikke ønsker at opretholde tilladelsen indtil udløb.

Stk. 2, nr. 7

Bestemmelsen foreslås som følge af ophævelsen af den gældende råstoflovs § 19, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 10. Med bestemmelsen overføres hjemlen i den gældende § 19 til at stille vilkår om anmeldelse af det indvindingsmateriel, der anvendes, samt vilkår om indretningen heraf. Yderligere præciseres det, at der kan stilles krav om anvendelse af bestemt elektronisk kontroludstyr, og at registreringen skal finde sted både under sejlads og under indvinding.

Stk. 2, nr. 8

Bestemmelsen svarer uændret til bestemmelsen i den gældende § 21, stk. 3.

§ 21, stk. 3

Bestemmelsen giver miljøministeren hjemmel til i efterforsknings- og indvindingstilladelser at fastsætte, hvilket vederlag tilladelsesindehaveren skal betale til staten. Der henvises til bemærkningerne til nr. 15 om forslag til ny § 22 a om vederlag.

I en tilladelse til indvinding til kystbeskyttelse på grundlag af en tilladelse fra transportministeren, kan der ikke stilles vilkår om vederlag. Det samme gælder for indvinding til lovbestemte anlæg på søterritoriet. Lovforslaget medfører således ingen ændringer i forhold til de kystbeskyttelsesopgaver, som Kystdirektoratet deltager i.

Til nr. 14

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 11 og 12 ad § 20, stk. 2, nr. 2. Fællesområderne vil bestå af de nuværende konverteringsområder samt maksimalt ¼ af de tidligere overgangsområder, når/hvis konverteringsområderne udtømmes.

Når virksomheden/virksomhederne således indsender ansøgning med de nødvendige undersøgelsesdata, sendes denne som hidtil i høring. Efter høringen træffes der afgørelse om vilkårene for områdets udlægning til fællesområde. Efter klagefristens udløb udlægges området herefter ved bekendtgørelse.

En tilladelse til indvinding i fællesområderne giver kun sikkerhed for adgang til indvinding i det pågældende fællesområde. Staten vil hverken kunne garantere råstoffernes mængde, kvalitet eller tilgængelighed.

Af hensyn til de mangeartede arealinteresser på havet er det nødvendigt at sikre, at udlagte indvindingsområder faktisk indeholder råstoffer af betydning og udnyttes efter hensigten. For at sikre dette og dermed imødegå unødige konflikter i forhold til andre arealinteresser på havet, herunder natur- og miljømæssige hensyn, bestemmes det i stk. 2, at udlægningen af et

fællesområde ophæves, såfremt der ikke har været indvundet i området i tre på hinanden følgende år.

Forslaget til § 22, stk. 3, præciserer den eksisterende bestemmelse om, at miljøministeren ved bekendtgørelse kan udlægge områder, der forbeholdes råstofindvinding. Der bliver her i praksis tale om arealreservationer, som sikrer, at væsentlige, kortlagte råstofressourcer af betydning for den igangværende og fremtidige forsyning ikke båndlægges til andre formål, før de er udnyttede. Bestemmelsen tænkes desuden anvendt i forbindelse med statslig kystbeskyttelse og store anlægsarbejder vedtaget ved lov. Større anlægsarbejder uden anlægslov er ikke omfattet af bestemmelsen - der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til § 1, nr. 11 og 12 ad § 20, stk. 2, nr. 3.

Tilladelse til efterforskning og indvinding af sand til større opfyldningsopgaver og kystbeskyttelse kan efter ansøgning meddeles til bygherren, jf. § 20, stk. 2, nr. 3. Når tilladelsen er udnyttet, kan området udbydes i auktion.

Såfremt der ved statslig eller anden kortlægning og efterforskning identificeres væsentlige råstofressourcer af betydning for den fremtidige råstofforsyning, kan disse udlægges i henhold til § 22, stk. 3.

Indvindingsområder til brug i forbindelse med store anlægsarbejder vedtaget ved lov udlægges i henhold til § 22, stk. 3, jf. ovenfor.

Til nr. 15

Med det foreslåede vederlag får staten som ejer betaling for de råstoffer på havbunden, der gøres til genstand for kommerciel udnyttelse. Samtidig sikres det, at staten får del i det provenu, der vil være ved eksport og salg til udlandet.

Stk. 1

I områder, som er omfattet af § 20, stk. 2, nr. 1, hvortil et firma har fået eneret til indvinding ved en auktion, består vederlaget af dels et arealvederlag pr. km² og dels et produktionsvederlag pr. m³. Det vil derfor være økonomisk attraktivt for firmaerne at begrænse indvindingsområdernes størrelse og foretage så effektiv og rationel en indvinding som muligt, idet de samlede omkostninger pr. indvundet m³ til miljøundersøgelser og arealvederlag mindskes, jo mindre indvindingsområdet er, og jo mere effektivt det udnyttes. Der betales ikke arealvederlag af efterforskningsområdet.

Ved at begrænse indvindingsområdernes størrelse begrænses samtidig størrelsen af de havbundsarealer, som bliver miljømæssigt påvirket af råstofindvinding, ligesom det giver mulighed for flere firmaer for på ef-

terfølgende auktioner at få adgang til indvindingsområder på havet.

Arealvederlaget skal samtidig modvirke begrænsning af konkurrencen ved eventuel udlægning af større indvindingsområder, end der reelt er behov for.

Arealvederlaget udgør kr. 25.000/km² årligt for det areal, man efterfølgende får tilladelse til at indvinde i. Produktionsvederlaget udgør minimum kr. 2,50/m³ indvundet materiale, som betales årligt for den mængde, der er indvundet, dog minimum for 50 pct. af den årlige mængde, der er budt på ved auktionen. Hvis firmaet ikke i et enkelt år har indvundet den årlige mængde, kan denne indvindes de følgende år uden yderligere omkostninger.

Vederlaget fastsættes som vilkår i tilladelsen.

Med et arealvederlag på kr. 25.000/km²/år og et minimums-produktionsvederlag på kr. 2,50 forventes det samlede vederlag at blive omkring kr. 3-5/m³ + den tilbudte mer-m³-pris, afhængig af områdets størrelse og den indvundne mængde.

Stk. 2

I fællesområderne vil produktionsvederlaget udgøre 8 kr./m³ indvundet materiale, hvis firmaet ikke selv har gennemført de undersøgelser, der er nødvendige for at udlægge området. Der skal ikke betales arealvederlag i fællesområderne. Hvis firmaet selv har gennemført undersøgelserne, vil vederlaget udgøre 6 kr./m³, hvorved der skabes incitament til at foretage de krævede miljøundersøgelser. Prisforskellen skal være med til at finansiere undersøgelserne. Firmaer med gode afsætningsmuligheder vil samtidig have et yderligere incitament til at gennemføre undersøgelserne rettidigt, fordi deres omkostninger til undersøgelser bliver mindre, jo mere de indvinder i området.

Stk. 3

Ved større opfyldnings- og anlægsarbejder, hvor bygherren selv efterforsker og får indvindingstilladelse, vil vederlaget bestå af et arealvederlag på 25.000 kr. årligt pr. km² og et produktionsvederlag på et beløb pr. m³ indvundne råstoffer svarende til et gennemsnit af opnåede auktionspriser fra sammenlignelige områder. Er det ikke muligt at beregne en gennemsnitspris, anvendes minimumssatsen på 2,50 kr.

Stk. 4

Nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer, som er opgravet i forbindelse med gennemførelse af et anlægsarbejde eller vedligeholdelsesarbejde, er undtaget fra vederlag. Se her til bemærkningerne til § 1, nr. 11 og 12 ad § 20, stk. 2, nr. 3.

Stk. 5

For at sikre, at der ikke bydes ind på områder med det formål at reservere arealet og hermed i en årrække reelt at udelukke andre interesserede, skal der i forbindelse med udstedelse af efterforskningsstilladelse stilles depositum (bankgaranti) i forhold til efterforskningsarealets størrelse. Dette depositum tilbagebetales, når der efterfølgende udstedes indvindingsstilladelse, eller det dokumenteres ved efterforskningsdata, at området ikke indeholder de forudsatte ressourcer.

Stk. 6

Vederlag for tilladelser, der er meddelt efter auktion og med en længerevarende indvindingsperiode, indekserreguleres. Herved deler tilladelsesindehaveren og staten risikoen for eventuelle markedsbetingede prisudsving. Det giver tilladelsesindehaveren større sikkerhed for de investeringer, der er foretaget, og det giver staten mulighed for at få andel i eventuelle ekstraordinære prisstigninger på råstofferne. Herved gøres kontraktforholdet mellem staten og tilladelsesindehaveren mindre afhængig af tidspunktet for tilladelsen og tidspunktet for indvindingen af råstoffet.

Ad stk. 7

Vederlagssatserne kan ændres ved bekendtgørelse, således at satserne vil kunne tilpasses ændringer i markedsforholdene såvel i Danmark som i udlandet.

Stk. 8

Efter stk. 8 kan ministeren fastsætte nærmere bestemmelser om renter og gebyrer i tilfælde af for sen betaling, ligesom det bestemmes, at administration og opkrævning af vederlaget, renter og gebyrer kan henlægges til en anden statslig myndighed.

Til nr. 16

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at tilladelserne efter forslaget ikke kun gives med hjemmel i § 20, stk. 1.

Til nr. 17-19

Der er tale om en præcisering som følge af ophævelsen af § 19. Som følge af kommercialiseringen vil bestemmelsen om tilladelsens bortfald, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, blive modereret i de konkrete tilladelser, jf. forslaget til § 21, stk. 1, nr. 6, og stk. 2, nr. 6. Herefter kan der fastsættes konkrete vilkår bl.a. om bortfald af tilladelsen, såfremt den ikke benyttes inden for et fastsat tidsrum. Stk. 2, 4 og 5 ophæves som følge af ophævelsen af § 19, idet dog stk. 4 er præciseret og nyaffattet i forslag til § 21, stk. 1, nr. 7, og stk. 2, nr. 7, se bemærkningerne til § 1, nr. 13. Æn-

dringen i § 24, stk. 6, der bliver stk. 3, er en konsekvensændring som følge af, at tilladelserne efter forslaget ikke kun gives med hjemmel i § 20, stk. 1.

Til nr. 20-22

Klagebestemmelserne foreslås ændret, således at det alene er de vilkår, der i en tilladelse stilles til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø, og de afgørelser, der træffes om vilkårene for områders udlægning til fælles råstofindvinding for så vidt angår beskyttelse af kulturarv, natur og miljø, som kan påklages til Naturklagenævnet. Med ændringen vil klageadgangen svare til den klageadgang, der i dag gælder efter undergrundsløven. For at undgå klager, der alene er motiveret af konkurrencehensyn, og klager, der vedrører kontraktretlige spørgsmål, vil de dele af tilladelsen, som vedrører forsyningsikkerhed og kommercielle vilkår i tilladelsen, fremover ikke kunne påklages. Vilkår, der fastsættes i bekendtgørelsen om udlægning af indvindingsområder efter lovens § 22, vil af samme grund heller ikke kunne påklages.

De kulturarvsmæssige værdier er tilføjet alene for at sikre, at Kulturministeriet fortsat – efter at naturbeskyttelseslovens bestemmelser om den marine kulturarv er blevet flyttet til museumsloven – som hidtil kan varetage hensynet til den marine kulturarv.

Til nr. 23

På baggrund af den udvikling, som havindvindingsbranchen har gennemgået siden ændringen af råstofloven i 1996, tilføjes med forslaget Dansk Industri og Danmarks Rederiforening til listen over klageberettigede organisationer.

Til nr. 24

Der er tale om konsekvensændringer som følge af indsættelse af to nye numre i § 26 a, stk. 1.

Til nr. 25

Danmarks og Grønlands Geografiske Undersøgelse er i forbindelse med universitetsreformen udskilt af Miljøministeriet og har taget navneforandring til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Med forslaget bestemmes derfor, at de oplysninger, som skal i indberettes til GEUS, samtidig skal indberettes til By- og Landskabsstyrelsen.

Til nr. 26

Med forslaget skabes der sikkerhed for, at indberetninger kan kræves elektronisk som led i bestræbelserne på at opnå effektiviseringsgevinster.

Til nr. 27

Med forslaget suppleres bestemmelsen således, at der kan fastsættes krav om, at ansøgning om efterforskning og indvinding skal indgives elektronisk og i et bestemt elektronisk format.

Til nr. 28

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ophævelsen af § 19, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Til nr. 29

Da hæftestraffen er afskaffet, udgår hæfte af ordensmæssige hensyn af lovens § 44, stk. 2 og 3.

Til § 2

For at give mulighed for tilrettelæggelse af et udbuds- og et vederlagssystem foreslås det, at loven træder i kraft 1. januar 2010, se dog bemærkningerne til stk. 2.

Stk. 2

Bestemmelserne, som gennemfører EU's mineaf-faldsdirektiv, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende for at imødegå en stævning fra EU-Kommissionen på baggrund af den begrundede udtalelse, se hertil bemærkningerne til § 1, nr. 5-9. På samme tidspunkt træder bestemmelserne om ophævelse af den gældende lovs § 19 om fartøjsgodkendelse i kraft for at imødegå yderligere retlige skridt fra EU-Kommissionens side på baggrund af åbningsskrivelsen.

Stk. 3

Som konsekvens af forbuddet mod stenfiskeri i forslaget til § 20, stk. 4, ophæves med lovforslaget bekendtgørelsen om stenfiskeri, se hertil bemærkningerne til § 1, nr. 11 og 12.

Stk. 4

Der er efter den gældende lov givet en række efterforskningstilladelser med oplysning om, at de efterfølgende indvindingstilladelser gives frem til udgan-

gen af 2011. Disse tilladelser gives efter bestemmelsen uden vederlag, fordi efterforskningstilladelserne er givet efter den gældende lov, før lovforslaget er sendt i høring, og således før den nye tilladelsesordning har været kendt.

Stk. 5

De – meget få – indvindingstilladelser, som udløber med udgangen af 2009, kan forlænges i op til 1 år, således at indvindingen i områderne ikke skal indstilles, indtil det bliver muligt at byde på området på auktion. Det drejer sig om i størrelsesordenen 6 tilladelser. Bestemmelsen i stk. 5 gælder ikke indvindingstilladelser i konverteringsområderne.

Stk. 6

Ansøgninger, der er indkommet efter at loven er sendt i høring, behandles efter lovforslagets regler. Det kan ikke afvises, at der vil blive indgivet ansøgninger efter de nuværende regler for at undgå lovforslagets moderniserede tilladelsessystem. Efter bestemmelsen vil ansøgninger, indgivet efter lovforslagets udsendelse i høring, derfor blive behandlet efter denne lov, hvorved disse situationer undgås, og det gældende system udfases hurtigere.

Stk. 7

Af hensyn til forsynings sikkerheden og af hensyn til branchens berettigede forventning på grundlag af overgangsbestemmelsen i lovforslag nr. L 161 i Folketingsåret 2006-07 foreslås overgangsbestemmelse som i § 2, stk. 4, i L 161, hvorefter den hidtidige maksimale grænse for det enkelte fartøjs lastekapacitet på 2.000 m³ opretholdes for gældende tilladelser i de såkaldte konverteringsområder. Forbuddet mod anvendelse af større indvindingsmateriel skal sikre, at disse områder ikke tømmes for ressourcer hurtigere end forudset ved meddelelsen af tilladelsen. Bestemmelsen i § 2, stk. 7, gælder således kun konverteringstilladelser.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1025 af 20. oktober 2008, som ændret ved § 34 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel indsættes efter »gennemfører«: »dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (EF-fuglebeskyttelsesdirektivet), (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som senest ændret ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368), dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som senest ændret ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368), og »dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF« ændres til: »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF«.

§ 6 a. Før udarbejdelsen af et forslag til råstofplan eller ændringer hertil indkalder regionsrådet ideer, forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet. Indkaldelse sker ved offentlig bekendtgørelse.

Stk. 2. Indkaldelsen skal indeholde en beskrivelse af status på området og beskrivelse af hovedspørgsmål for den kommende planlægning. Indkaldelsen sker med en svarfrist på 8 uger.

Stk. 3. Regionsrådets forslag til råstofplan udsendes i offentlig høring med en frist på 8 uger til at fremsætte indsigelser.

Gældende formulering

Stk. 4. En råstofplan kan ikke vedtages endeligt, hvis miljøministeren til varetagelse af statslige interesser har modsat sig dette skriftligt over for regionsrådet inden udløbet af indsigelsesfristen. Forslaget kan herefter først vedtages, når der er opnået enighed mellem parterne om de nødvendige ændringer.

Stk. 5. Regionsrådet sørger for offentlig annoncering af den endeligt vedtagne råstofplan. Ved annonceringen skal der gives klagevejledning og oplysning om klagefrist. Råstofplanen sendes samtidig til miljøministeren samt til øvrige myndigheder, hvis interesser berøres. Råstofplanen skal være offentligt tilgængelig.

Stk. 6. Regionsrådet gennemgår råstofplanen hvert fjerde år i forbindelse med revision af den regionale udviklingsplan for at vurdere, om der er behov for justeringer eller revision. På dette grundlag beslutter regionsrådet, om der er behov for at udarbejde en ny råstofplan.

Stk. 7. Proceduren for udarbejdelse af tillæg til en råstofplan følger bestemmelserne i stk. 1-6.

§ 10. En tilladelse efter § 7, stk. 1, kan indeholde vilkår om

- 1) virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden,
- 2) at der stilles sikkerhed for, at indvindingsområdet bliver efterbehandlet,

Lovforslaget

2. I § 6 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* I forbindelse med den endelige vedtagelse af råstofplanen kan der foretages ændring af det offentliggjorte planforslag. Berører ændringen på væsentlig måde andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har fået lejlighed til at udtale sig. Ved væsentlige ændringer i et forslag til råstofplan skal miljøministeren have lejlighed til at udtale sig. Regionsrådet fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt planforslag, skal dette offentliggøres efter reglerne i stk. 3.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 6-8.

3. I § 6 a, stk. 6, der bliver stk. 7, indsættes efter 1. pkt:

»Til brug for vurderingen udarbejdes en reddegørelse, som udsendes i offentlig høring i mindst 8 uger.«

4. I § 6 a indsættes som stk. 9:

»*Stk. 9.* Miljøministeren kan i særlige tilfælde pålægge regionsrådet at tilvejebringe en råstofplan med et nærmere bestemt indhold.«

5. I § 10, stk. 1, ændres »kan indeholde vilkår om« til: »skal indeholde vilkår om«.

6. I § 10, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »efterbehandlet,«: »og«.

Gældende formulering

- 3) at indvindingen og efterbehandlingen sker efter en plan, der er godkendt af kommunalbestyrelsen, og som indeholder hovedelementerne for indvindingen og efterbehandlingen, og
- 4) at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål.

Godkendelse af indvindingsmateriel

§ 19. Til efterforskning og indvinding af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen må kun anvendes indvindingsmateriel, der er godkendt af miljøministeren. Godkendelsen kan kun udnyttes i henhold til en tilladelse efter § 20, stk. 1.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 kan gives på nærmere angivne vilkår, for en tidsbegrænset periode samt til anvendelse ved en nærmere afgrænset arbejdsopgave.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler for, hvilket indvindingsmateriel der kan godkendes efter stk. 1, herunder at indvindingsmateriellet skal være udstyret med og anvende elektronisk kontroludstyr til registrering af indvindingsfartøjets position under indvinding mv.

Tilladelser og udlæg af indvindingsområder

§ 20. Efterforskning og indvinding af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen må kun ske i geografisk afgrænsede og miljøvurderede områder og efter tilladelse fra miljøministeren.

Lovforslaget

7. I § 10, stk. 1, nr. 3 ændres »efterbehandlingen, og« til: »efterbehandlingen.«

8. § 10, stk. 1, nr. 4 ophæves.

9. I § 10 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En tilladelse kan indeholde vilkår om, at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål.«

10. § 19 ophæves.

11. § 20 affattes således:

»Tilladelse til efterforskning og indvinding«

§ 20. De af loven omfattede råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen tilhører den danske stat. Efterforskning og indvinding af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen må kun ske efter tilladelse meddelt af miljøministeren efter denne lov.

Gældende formulering

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 kan gives til en eller flere ansøgere og for en periode på indtil 10 år. I en tilladelse til efterforskning kan der gives ansøgeren fortrinsret til indvindingstilladelse.

Stk. 3. Det påhviler ansøgeren at foretage de fornødne undersøgelser og miljømæssige vurderinger eller helt eller delvis at afholde udgifterne hertil.

Stk. 4. Tilladelse efter stk. 1 kan ikke gives i områder med en vanddybde på mindre end 6 m.

Stk. 5. Miljøministeren kan, for så vidt angår indvinding i områder med en vanddybde på mindre end 6 m gøre undtagelse fra bestemmelsen i stk. 4, når en værdifuld råstofforekomst kan indvindes, uden at indvindingen er i konflikt med væsentlige naturmæssige værdier.

Lovforslaget

Stk. 2. Miljøministeren kan på nærmere fastsatte vilkår, jf. § 21, meddele tilladelse til efterforskning eller indvinding af et eller flere råstoffer på følgende måder:

- 1) Tilladelse med eneret til efterforskning eller indvinding kan, efter offentlig indkaldelse af ansøgninger på baggrund af nærmere fastsatte kriterier, herunder et minimumsprogram for efterforskning og miljøvurdering, meddeles på grundlag af størrelsen af det vederlag, ansøgerne tilbyder at betale ved udstedelsen af indvindingstilladelsen. Såfremt flere ansøgere tilbyder at betale samme vederlag, indkaldes supplerende tilbud fra disse ansøgere.
- 2) Tilladelse til efterforskning eller indvinding i områder omfattet af § 22, stk. 1, kan meddeles efter ansøgning.
- 3) Tilladelse til efterforskning eller indvinding af sand til større opfyldningsopgaver, til kystbeskyttelse og til nyttiggørelse af oprensnings- og uddybningsmateriale kan efter ansøgning meddeles til bygherren.
- 4) Tilladelse til efterforskning uden efterfølgende indvindingsret kan meddeles efter ansøgning.

Stk. 3. Der kan kun meddeles tilladelse i geografisk afgrænsede og miljøvurderede områder.

Stk. 4. Der kan ikke gives tilladelse til opfiskning af søsten med grab eller lignende.

Stk. 5. Ved meddelelse af tilladelse skal der lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3.«

*Gældende formulering**Lovforslaget***12.** Efter § 20 indsættes:

»§ 20 a. Tilladelse efter § 20 meddeles for en tidsbegrænset periode. Tilladelse til henholdsvis efterforskning og indvinding meddeles hver for sig. I en tilladelse til efterforskning efter § 20, stk. 2, nr. 1, kan der gives ansøgeren fortrinsret til indvindingstilladelse. I en efterforskningstilladelse med fortrinsret kan det bestemmes, at efterforsknings- og undersøgelsesdata skal behandles fortroligt i et nærmere fastsat tidsrum, jf. stk. 5.

Stk. 2. Tilladelse efter § 20 kan ikke gives i områder med en vanddybde på mindre end 6 m.

Stk. 3. Miljøministeren kan, for så vidt angår indvinding i områder med en vanddybde på mindre end 6 m gøre undtagelse fra bestemmelsen i stk. 2, når en værdifuld råstofforekomst kan indvindes, uden at indvindingen er i konflikt med væsentlige kulturarvs- og naturmæssige værdier.

Stk. 4. Det påhviler ansøgeren til en tilladelse efter § 20 at foretage de fornødne undersøgelser og miljømæssige vurderinger.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om meddelelse af tilladelse efter § 20, herunder om betingelser for og afholdelse af auktion og overbud, udvælgelseskriterier i forbindelse med auktion, tidsbegrænsning, eneret, fortrolig behandling af efterforsknings- og undersøgelsesdata og om tilladelsesordningen i øvrigt.«

13. § 21 affattes således:

§ 21. En tilladelse til efterforskning efter § 20, stk. 1, kan indeholde

- 1) vilkår om gennemførelse og indhold af den råstofgeologiske efterforskning af området,
- 2) vilkår til begrænsning af de miljø- og naturmæssige effekter af efterforskningen og
- 3) vilkår om rapportering af efterforskningens forløb og resultater.

»§ 21. En tilladelse efter § 20 til efterforskning kan indeholde

- 1) vilkår om størrelsen af det årlige vederlag til staten, som på baggrund af det afgivne tilbud vil blive fastsat i den efterfølgende indvindingstilladelse,
- 2) vilkår om gennemførelse og indhold af den råstofgeologiske efterforskning af området, herunder om efterforskningens omfang, plan for efterforskningens faser, tidsplan og fremdrift,
- 3) planlægningsmæssige og ressourceøkonomiske vilkår, herunder vilkår om, at råstofferne skal anvendes til bestemte formål,

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. En tilladelse til indvinding efter § 20, stk. 1, kan indeholde

- 1) vilkår om gennemførelsen af indvindingen, herunder til begrænsning af miljø- og naturmæssige effekter,
- 2) vilkår om, at tilladelsesindehaveren deltager i opmåling, løbende miljøovervågning samt efterbehandling af indvindingsområdet eller helt eller delvis udreder udgifterne hertil,
- 3) ressourceøkonomiske vilkår, herunder vilkår om, at råstofferne anvendes til bestemte formål,
- 4) vilkår om, at der stilles fornøden sikkerhed, eventuelt kollektivt, for gennemførelse af kontrolopmåling af indvindingsområdet, for overholdelse af vilkår om områdets tilstand efter endt indvinding og for udførelse af efterbehandling, og
- 5) vilkår om overdragelse af tilladelsen.

- 4) vilkår til begrænsning af de miljø-, kulturarvs- og naturmæssige virkninger af efterforskningen,
- 5) vilkår om rapportering af efterforskningens forløb og resultater, herunder frist for rapportering og frist for ansøgning om tilladelse til indvinding,
- 6) vilkår om, at tilladelsen skal udnyttes og om bortfald af tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden for et fastsat tidsrum,
- 7) vilkår om anmeldelse af det efterforskningsmateriel, der anvendes, og vilkår om indretningen heraf, herunder at efterforskningsmateriellet skal være udstyret med og anvende bestemt elektronisk kontroludstyr til registrering af indvindingsfartøjets position og arbejde m.v. og
- 8) yderligere vilkår for til varetagelse af de hensyn, der er nævnt i § 3.

Stk. 2. En tilladelse efter § 20 til indvinding kan indeholde

- 1) vilkår om gennemførelse af indvindingen, herunder om begrænsning af miljø-, kulturarvs- og naturmæssige virkninger, og om overvågning,
- 2) planlægningsmæssige og ressourceøkonomiske vilkår, herunder vilkår om, at råstofferne skal anvendes til bestemte formål,
- 3) vilkår om opmåling efter endt indvinding til kontrol af overholdelse af vilkår om områdets tilstand, eventuel efterbehandling som følge af kontrolmålingens resultater, søopmåling og efterfølgende miljøovervågning,
- 4) vilkår om, at der stilles fornøden sikkerhed til gennemførelse af de foranstaltninger, der er nævnt i nr. 3,
- 5) vilkår om overdragelse af tilladelsen,
- 6) vilkår om, at tilladelsen skal udnyttes, herunder om årlig indvindingsmængde og om bortfald af tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden for et fastsat tidsrum,

Gældende formulering

§ 22. Miljøministeren kan ved bekendtgørelse udlægge områder til råstofindvinding og fastsætte nærmere regler for indvinding i disse områder.

Lovforslaget

- 7) vilkår om anmeldelse af det indvindingsmateriel, der anvendes, og vilkår om indretningen heraf, herunder at indvindingsmateriellet skal være udstyret med og anvende bestemt elektronisk kontroludstyr til registrering af indvindingsfartøjets position og arbejde m.v. og
- 8) yderligere vilkår til varetagelse af de hensyn, der er nævnt i § 3.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter i en tilladelse til efterforskning eller indvinding efter § 20 vilkår om betaling af vederlag til staten, jf. § 22 a. I indvindingstilladelser, hvor råstofferne benyttes til kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse fra transportministeren, jf. § 16, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse, kan der ikke stilles vilkår om betaling af vederlag. Tilsvarende gælder for indvindingstilladelser til anlægsarbejder på søterritoriet og kontinentalsoklen vedtaget ved lov.

14. § 22 affattes således:

»§ 22. Miljøministeren udlægger ved bekendtgørelse områder til råstofindvinding og fastsætter regler for meddelelse af tilladelse til efterforskning og indvinding i disse områder, herunder vilkår efter § 21.

Stk. 2. Såfremt et område, der er udlagt efter stk. 1, ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år, ophæves udlægningen.

Stk. 3. Miljøministeren kan ved bekendtgørelse udlægge områder, som forbeholdes særlige råstofforsyningsbehov.«

15. Efter § 22 indsættes:*»Vederlag*

§ 22 a. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1, betales et arealvederlag på 25.000 kr. årligt pr. km² tilladt indvindingsareal og et produktionsvederlag på mindst 2,50 kr. pr. m³ indvundne råstoffer.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 2, betales 8 kr. pr. m³ indvundne råstoffer. Såfremt indvinderen har afholdt udgiften til efterforskning og miljøvurdering i det pågældende område betales 6 kr. pr. m³ indvundne råstoffer.

Stk. 3. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, betales et arealvederlag på 25.000 kr. årligt pr. km² og et produktionsvederlag på et beløb pr. m³ indvundne råstoffer svarende til et gennemsnit af opnåede auktionspriser fra sammenlignelige områder. Er det ikke muligt at beregne en gennemsnitspris, udgør produktionsvederlaget 2,50 kr. pr. m³.

Stk. 4. Der betales ikke vederlag for oprensings- og uddybningsmateriale, som nyttiggøres.

Stk. 5. Ved udstedelse af efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 og 3, stilles sikkerhed for et beløb svarende til et årligt arealvederlag, jf. stk. 1 og 3. Kravet om sikkerhedsstillelse bortfalder, når der efterfølgende udstedes indvindingsstilladelse, eller når der foreligger en fyldestgørende efterforskningsrapport.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om vederlagssatserne, herunder ændre disse eller bestemme, at disse skal indekseres.

Stk. 7. Miljøministeren fastsætter regler om opkrævning af vederlag, herunder om betaling af renter og gebyrer, når indbetaling sker for sent, og om at opkrævningen og administrationen af vederlaget kan henlægges til en anden statslig myndighed.«

§ 23. Tilladelse i henhold til § 20, stk. 1, til indvindinger, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, kan kun meddeles på baggrund af en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, hvor offentligheden, myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig.

§ 24. En godkendelse efter § 19, stk. 1, og en tilladelse efter § 20, stk. 1, bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

16. I § 23, *stk. 1*, udgår », *stk. 1*,«.

17. I § 24, *stk. 1*, ændres »En godkendelse efter § 19, stk. 1, og en tilladelse efter § 20, stk. 1, bortfalder« til: » En tilladelse efter § 20 bortfalder, medmindre andet fremgår af tilladelsens vilkår«.

Bilag til f. t. l. vedr. råstoffer

Gældende formulering

Stk. 2. Miljøministeren kan tilbagekalde en godkendelse efter § 19, stk. 1. Tilbagekaldelsen skal ske med et varsel på mindst 10 år. I tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkår eller lovgivningen i øvrigt kan tilbagekaldelsen ske uden varsel.

Stk. 3. Miljøministeren træffer foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i internationale naturbeskyttelsesområder samt forstyrrelser af de arter, som områderne er udpeget for, hvis disse forstyrrelser har betydelige konsekvenser for målsætningerne i direktivet om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter. Ministeren kan herunder meddele påbud eller forbud, fastsætte nye vilkår og ændre eller tilbagekalde tilladelser og godkendelser.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om yderligere vilkår for allerede meddelte godkendelser efter § 19, stk. 1, herunder at indvindingsmateriellet skal være udstyret med og anvende elektronisk kontroludstyr til registrering af indvindingsfartøjets position under indvinding m.v.

Stk. 5. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at godkendelser efter § 19, stk. 1, kan opsiges med et varsel på mindst 10 år.

Stk. 6. Miljøministeren kan til enhver tid begrænse eller tilbagekalde en tilladelse efter § 20, stk. 1.

§ 26. Afgørelser truffet efter lovens §§ 19, 20, 23 og 24 og kapitel 7 a af miljøministeren eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af lovens § 19, stk. 3, § 23, stk. 2, og § 24, stk. 4, kan påklages til Naturklagenævnet.

Lovforslaget

18. § 24, stk. 2, 4 og 5, ophæves.

Stk. 3 og 6 bliver herefter stk. 2 og 3.

19. I § 24, stk. 6, der bliver stk. 3, udgår », stk. 1«.

20. § 26, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Afgørelser truffet af miljøministeren efter kapitel 7 a kan påklages til Naturklagenævnet.

Stk. 2. Afgørelser truffet af miljøministeren efter §§ 20, 23 og 24, eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af lovens § 20 a, stk. 5, og § 23, stk. 2, kan for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø påklages til Naturklagenævnet. Tilsvarende gælder for afgørelser truffet efter § 22, stk. 1, om vilkårene for områders udlægning til fælles råstofindvinding.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

Gældende formulering

§ 26, stk. 2. Afgørelser efter §§ 19 og 20 om enkeltstående indvinding af op til 50.000 m³ oprensings- og uddybningsmaterialer til nyttiggørelse kan dog ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 26 a. Klageberettiget er

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) offentlige myndigheder,
- 3) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 4) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 5) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser,
- 7) Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere,
- 8) Danmarks Fiskeriforening og
- 9) enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Stk. 3. Afgørelser efter kapitel 7 a kan påklages af den kreds af klageberettigede, som er nævnt i stk. 1, nr. 1, 4-6 og 9.

§ 28. Den, der udfører en råstofboring eller en prøvegravning i jorden, på søterritoriet eller kontinentalsoklen, skal inden 3 måneder efter udførelsen underrette Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse om boringens beliggenhed, de forefundne jordlag og vandstanden samt indsende prøver af de gennemborede lag. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse.

Lovforslaget

21. I § 26, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »§§ 19 og 20« til: »§ 20«

22. I § 26, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Tilsvarende gælder for afgørelser efter § 20, stk. 2, nr. 2, der indeholder vilkår, som er fastsat i regler udstedt i medfør af § 22, stk. 1.«

23. I § 26 a, stk. 1, indsættes efter nr. 6 som nye numre:

»7) Dansk Industri,

8) Danmarks Rederiforening,«.

Nr. 7-9 bliver herefter nr. 9-11.

24. I § 26 a, stk. 3, ændres »9« til: »11«.

25. I § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt., og stk. 2, 2. pkt., ændres »Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse« til: »De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GE-US) og By- og Landskabsstyrelsen.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om udførelse af borerer efter råstoffer. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om de oplysninger, der skal indsendes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse, og om, at oplysninger i særlige tilfælde ikke skal indberettes.

§ 29. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at den, der foretager råstofindvinding, skal give oplysninger om indvindingen, blandt andet om beliggenhed, art og mængde af de forekomster, der indvindes, og om anvendelsen heraf.

§ 34. Miljøministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger en ansøgning om tilladelse til efterforskning og råstofindvinding skal indeholde, herunder at undersøgelsesprogrammer til brug for ansøgningen forud skal godkendes af ministeren. Det kan bestemmes, at en ansøgning skal indgives på et særligt skema.

§ 44. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1) overtræder § 7, § 9, stk. 2, § 16, stk. 3, § 19, stk. 1, § 20, stk. 1, § 28, stk. 1, og § 33, stk. 1,

§ 44, *Stk. 2.* Straffen kan stige til hæfte eller fængsel i indtil 1 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i reglerne. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til hæfte eller fængsel i indtil 1 år under de i stk. 2 anførte omstændigheder.

26. I § 29 ændres »og om anvendelsen heraf« til: »om anvendelsen heraf, og at oplysningerne skal gives elektronisk«.

27. I § 34 indsættes som 3. *pkt.*:

»Det kan endvidere bestemmes, at ansøgning skal indgives elektronisk, og at undersøgelsesdata skal indgives i et bestemt format.«

28. I § 44, *stk. 1, nr. 1*, ændres »§ 19, stk. 1, § 20, stk. 1« til: »§ 20«.

29. I § 44, *stk. 2 og 3*, udgår ordene »hæfte eller«.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 2**

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2010, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 5-10, 17 og 18 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 519 af 15. juni 1999 om stenfiskeri fra havbunden ophæves.

Stk. 4. Indvindingstilladelser på baggrund af efterforskningsstilladelser, som er givet før den 13. marts 2009, meddeles tidsbegrænset indtil den 31. december 2011 og uden krav om betaling af vederlag.

Stk. 5. Indvindingstilladelser, der udløber den 31. december 2009, kan forlænges i op til 1 år med krav om betaling af vederlag efter § 22 a. Dette gælder ikke indvindingstilladelser med fælles adgang til indvinding.

Stk. 6. Ansøgninger om efterforsknings- og indvindingstilladelse, der er modtaget efter den 13. marts 2009, behandles efter reglerne i denne lov.

Stk. 7. Til råstofindvinding efter indvindingstilladelser i områder med fælles adgang til indvinding af fælles råstofressourcer må der indtil den 31. december 2009 alene anvendes indvindingsmateriel med lastekapacitet på op til 2.000 m³.

Til lovforslag nr. L 190. Skriftlig fremsættelse (1. april 2009)

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer (Ophævelse af fartøjsgodkendelse og modernisering af efterforsknings- og indvindingstilladelser på havet m.v.)

(Lovforslag nr. L 190).

Lovforslaget er i ændret form en genfremsættelse af lovforslag nr. L 161 fra folketingsåret 2006-07. Formålet med lovforslaget er dels at sikre en fri og dermed større konkurrence mellem virksomheder, der ejer fartøjer, som indvinder råstoffer på havet, og dels at modernisere tilladelsesordningen med henblik på at fremtids sikre en rationel råstofforsyning fra havet.

Råstofflovens regler om indvinding på havet ændres, således at lovens bestemmelser om fartøjsgodkendelse ophæves, og lovens bestemmelser om efterforsknings- og indvindingstilladelser moderniseres, herunder med indførelse af auktion og vederlag til staten.

Baggrunden for forslaget om at ophæve bestemmelserne om fartøjsgodkendelse er for det første åbningskrivelse fra EU-Kommissionen, fordi fartøjsgodkendelsesordningen udgør en restriktion i forhold til den fri udveksling af tjenesteydelser, som ikke kan retfærdiggøres efter EU-retten.

For det andet har Konkurrencerådet i en begrundet udtalelse vurderet, at reglerne har en markedsafskærmende virkning og dermed hindrer fri konkurrence på det danske marked for råstofindvinding på havet.

Baggrunden for forslaget om at ændre lovens bestemmelser om efterforsknings- og indvindingstilladelser er, at de nuværende regler om efterforskning og indvinding på havet har vist sig ikke i praksis at kunne administreres således, at

der i tilstrækkeligt omfang skabes incitament for branchen til efterforskning af nye indvindingsområder.

Med baggrund i statens ejendomsret til råstoffer ressourcerne på havet indføres der således vederlag til staten. Hermed tilnærmes vilkårene for indvinding på dansk område vilkårene for havbaseret indvinding i vore nabolande, og tilsvarende tilnærmes vilkårene for indvinding på havet vilkårene herfor på land.

Lovforslaget indfører et fremtidigt tilladelses-system, hvor virksomhederne ved auktion mod et vederlag til staten kan sikre sig eneret til indvinding i et område i en afgrænset periode og herudover kan købe sig ret til indvinding i fællesområder.

Med lovforslaget indføres endvidere et forbud mod stenfiskeri. Stenfiskeri har historisk set været en afgørende faktor for ødelæggelsen af stenrev, som er en unik naturtype og et levested for et stort antal planter- og dyrearter.

Der vil med lovforslaget ikke ske ændringer i de regler, der i 1996 blev indført for at sikre, at råstofindvindingen på havet foregår under den fornødne hensyntagen til havets miljø- og naturmæssige værdier, ligesom der ikke ændres på reglerne om, at det er erhvervet, der afholder udgifterne til efterforskning, fornødne undersøgelser og miljøvurdering.

Endelig foretages enkelte justeringer om råstofindvinding på land, som burde have været foretaget i forbindelse med kommunalreformen, ligesom der på baggrund af begrundet udtalelse fra EU-Kommissionen foretages en mindre justering om indvinding på land for at gennemføre EU's mineaffaldsdirektiv.

Idet jeg i øvrigt kan henvise til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.